

Agenda – Y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

Lleoliad:	I gael rhagor o wybodaeth cysylltwch a:
Fideogynadledda drwy Zoom	P Gareth Williams
Dyddiad: Dydd Llun, 23 Medi 2024	Clerc y Pwyllgor
Amser: 13.30	0300 200 6565
	SeneddDCC@senedd.cymru

O bell

Cyfarfod cyhoeddus

(13.30 – 13.55)

- 1 Cyflwyniad, ymddiheuriadau, dirprwyon a datgan buddiannau
(13.30)
- 2 Offerynnau sy'n cynnwys materion i gyflwyno adroddiad arnynt i'r
Senedd o dan Reol Sefydlog 21.2 neu 21.3
(13.30 – 13.35)

Offerynnau'r Weithdrefn Penderfyniad Gwneud Negyddol

- 2.1 SL(6)519 – Rheoliadau Adeiladau Rhestredig (Cytundebau Partneriaethau)
(Cymru) 2024

(Tudalennau 1 – 4)

[Rheoliadau](#)

[Memorandwm Esboniadol](#)

Dogfennau atodol:

LJC(6)-26-24 – Papur 1 – Adroddiad drafft

- 3 Offerynnau sy'n cynnwys materion i gyflwyno adroddiad arnynt i'r
Senedd o dan Reol Sefydlog 21.7
(13.35 – 13.40)

Senedd Cymru
Welsh Parliament

**3.1 SL(6)509 – Gorchymyn Deddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022
(Cychwyn Rhif 4 a Darpariaethau Darfodol a Throsiannol) 2024**

(Tudalennau 5 – 8)

[Gorchymyn](#)

Dogfennau atodol:

LJC(6)–26–24 – Papur 2 – Adroddiad drafft

LJC(6)–26–24 – Papur 3 – Datganiad Ysgrifenedig gan Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg, 18 Gorffennaf 2024

**3.2 SL(6)513 – Gorchymyn Deddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2023
(Cychwyn) 2024**

(Tudalen 9)

[Gorchymyn](#)

Dogfennau atodol:

LJC(6)–26–24 – Papur 4 – Adroddiad drafft

**4 Offerynnau sy'n cynnwys materion i gyflwyno adroddiad arnynt i'r
Senedd o dan Reol Sefydlog 21.2 neu 21.3 – trafodwyd eisoes
(13.40 – 13.45)**

**5 Cytundeb Cysylltiadau Rhyngsefydliadol
(13.45 – 13.50)**

**5.1 Datganiad Ysgrifenedig a gohebiaeth oddi wrth y Dirprwy Brif Weinidog ac
Ysgrifennydd y Cabinet dros Newid Hinsawdd a Materion Gwledig: Rheoliadau
Gorfodi Lles Anifeiliaid (Allforio Da Byw) 2024**

(Tudalennau 10 – 12)

Dogfennau atodol:

LJC(6)–26–24 – Papur 5 – Datganiad Ysgrifenedig gan y Dirprwy Brif Weinidog ac Ysgrifennydd y Cabinet dros Newid Hinsawdd a Materion Gwledig, 16 Medi 2024

LJC(6)–26–24 – Papur 6 – Gohebiaeth oddi wrth y Dirprwy Brif Weinidog ac

Ysgrifennydd y Cabinet dros Newid Hinsawdd a Materion Gwledig, 17 Medi 2024

5.2 Gohebiaeth gan y Dirprwy Brif Weinidog ac Ysgrifennydd y Cabinet dros Newid Hinsawdd a Materion Gwledig: Rheoliadau Llygryddion Organig Parhaus (Diwygio) 2024

(Tudalennau 13 – 14)

Dogfennau atodol:

LJC(6)–26–24 – Papur 7 – Gohebiaeth gan y Dirprwy Brif Weinidog ac Ysgrifennydd y Cabinet dros Newid Hinsawdd a Materion Gwledig, 19 Medi 2024

5.3 Datganiad Ysgrifenedig gan y Prif Weinidog: Rheoliadau Deddf Caffael 2023 (Cychwyn Rhif 3 a Darpariaethau Arbed a Throsiannol) (Diwygio) 2024

(Tudalennau 15 – 16)

Dogfennau atodol:

LJC(6)–26–24 – Papur 8 – Datganiad Ysgrifenedig gan y Prif Weinidog, 19 Medi 2024

6 Papurau i'w nodi

(13.50 – 13.55)

6.1 Datganiad Ysgrifenedig gan Ysgrifennydd y Cabinet dros Gyfiawnder Cymdeithasol, y Trefnydd a'r Prif Chwip: Bil Senedd Cymru (Rhestrau Ymgeiswyr Etholiadol)

(Tudalennau 17 – 18)

Dogfennau atodol:

LJC(6)–26–24 – Papur 9 – Datganiad Ysgrifenedig gan Ysgrifennydd y Cabinet dros Gyfiawnder Cymdeithasol, y Trefnydd a'r Prif Chwip, 16 Medi 2024

6.2 Datganiad Ysgrifenedig gan y Ysgrifennydd y Cabinet dros Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Rheoliadau Gwasanaethau Iechyd (y Gyfundrefn Dethol Darparwyr) (Cymru) 2024

(Tudalen 19)

Dogfennau atodol:

LJC(6)-26-24 – Papur 10 – Datganiad Ysgrifenedig gan y Ysgrifennydd y Cabinet dros Iechyd a Gofal Cymdeithasol, 19 Medi 2024

7 Cynnig o dan Reol Sefydlog 17.42 i benderfynu gwahardd y cyhoedd o weddill y cyfarfod
(13.55)

Cyfarfod preifat

(13.55 – 14.50)

8 Bil Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Cymru): Adroddiad drafft
(13.55 – 14.35) (Tudalennau 20 – 42)

[Bil Iechyd a Gofal Cymdeithasol \(Cymru\), fel y'i cyflwynwyd](#)

[Memorandwm Esboniadol](#)

[Datganiad o Fwriad y Polisi](#)

Dogfennau atodol:

LJC(6)-26-24 – Papur 11 – Adroddiad drafft

LJC(6)-26-24 – Papur 12 – Llythyr gan Ysgrifennydd y Cabinet dros Iechyd a Gofal Cymdeithasol a'r Gweinidog Gofal Cymdeithasol at y Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol, 6 Medi 2024

LJC(6)-26-24 – Papur 13 – Llythyr gan y Gweinidog Gofal Cymdeithasol, 30 Awst 2024

LJC(6)-26-24 – Papur 14 – Llythyr gan y Gweinidog Gofal Cymdeithasol at y Pwyllgor Cyllid, 26 Gorffennaf 2024

LJC(6)-26-24 – Papur 15 – Llythyr gan y Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol at y Gweinidog Gofal Cymdeithasol, 26 Gorffennaf 2024

9 Adroddiad monitro

(14.35 – 14.45) (Tudalennau 43 – 68)

Dogfennau atodol:

LJC(6)-25-24 – Papur 16 – Adroddiad monitro [Saesneg yn unig]

10 Y wybodaeth ddiweddaraf am gyfrifoldebau Gweinidogion
(14.45 - 14.50)

SL(6)519 – Rheoliadau Adeiladau Rhestredig (Cytundebau Partneriaethau) (Cymru) 2024

Cefndir a Diben

Mae'r Rheoliadau hyn yn rhan o becyn o is-ddeddfwriaeth sy'n dwyn i rym ac yn gweithredu Deddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2023 ('Deddf 2023').

Cafodd Deddf 2023 Gydsyniad Brenhinol ym mis Mehefin 2023. Mae'n ddeddf gydgrynhoi ac yn ailddatgan deddfwriaeth sylfaenol ac is-ddeddfwriaeth ac yn ymgorffori rhai cyfreithiau achosion ac arferion cysylltiedig. Mae'r pecyn hwn o reoliadau yn ailddatgan is-ddeddfwriaeth sy'n ymwneud â dynodi, diogelu a rheoli'r amgylchedd hanesyddol yng Nghymru. Maent hefyd yn gwneud diwygiadau canlyniadol i is-ddeddfwriaeth.

Mae'r Rheoliadau hyn yn gwneud darpariaeth ynghylch cytundebau partneriaethau sy'n ymwneud ag adeiladau rhestredig yng Nghymru, yn benodol ynghylch gofynion ymgynghori a chyhoedusrwydd wrth wneud neu amrywio cytundebau o'r fath. Maent yn disodli Rheoliadau Adeiladau Rhestredig (Cytundebau Partneriaeth Dreftadaeth) (Cymru) 2021, sy'n cael eu dirymu gan reoliad 7 o'r Rheoliadau hyn.

Mae cytundeb partneriaeth yn gytundeb rhwng perchennog adeilad rhestredig yng Nghymru a naill ai'r awdurdod cynllunio neu Weinidogion Cymru neu'r ddau. Gall fod partïon ychwanegol hefyd i gytundeb partneriaeth, gan gynnwys unrhyw berson sydd â gwybodaeth arbennig am yr adeilad rhestredig neu sydd â diddordeb arbennig ynddo, yn gyffredinol neu'n benodol. Caiff cytundeb partneriaeth roi cydsyniad adeilad rhestredig o dan adran 89(1) o Ddeddf 2023 mewn cysylltiad â rhaglen waith a bennir yn y cytundeb. Dim ond ar gyfer addasu neu estyn yr adeilad rhestredig y mae'r cytundeb yn gymwys iddo y caniateir cyflawni'r gwaith, er y gall cytundeb partneriaeth ymwneud â mwy nag un adeilad rhestredig. Caiff y cydsyniad hwnnw fod yn ddarostyngedig i amodau.

Y weithdrefn

Negyddol

Gwnaed y Rheoliadau gan Weinidogion Cymru cyn iddynt gael eu gosod gerbron y Senedd. Gall y Senedd ddirymu'r Rheoliadau o fewn 40 niwrnod (ac eithrio unrhyw ddiwrnodau pan fo'r Senedd: (i) wedi'i diddymu neu (ii) ar doriad am fwy na phedwar diwrnod) i'r dyddiad y cawsant eu gosod gerbron y Senedd.

Materion technegol: craffu

Nodwyd y 3 pwynt a ganlyn i gyflwyno adroddiad arnynt o dan Reol Sefydlog 21.2 mewn perthynas â'r offeryn hwn.

1. Rheol Sefydlog 21.2(v) – bod angen eglurhad pellach ynglŷn â'i ffurf neu ei ystyr am unrhyw reswm penodol

Diffinnir y term "cytundeb partneriaeth" yn rheoliad 2. Fodd bynnag, mae nifer o achosion yn y Rheoliadau hyn lle defnyddir amrywiadau i'r term hwn, yn benodol "cytundeb" a "cytundeb presennol". Er enghraifft, defnyddir "cytundeb presennol" yn rheoliadau 3(2) a 6(b), a defnyddir "cytundeb" yn rheoliadau 3(2)(b) a (3), a 6(b)(i) a (ii).

Yn yr un modd, diffinnir y term "awdurdod cynllunio" yn rheoliad 2. Fodd bynnag, ceir achosion pan ddefnyddir y term "awdurdod", megis yn rheoliad 5(2)(d)(iii) a (5).

Yn olaf, mae tri achos yn rheoliad 5(9), yn y diffiniad o "perchennog", lle defnyddir y term "adeilad", yn hytrach na'r term diffiniedig sef "adeilad rhestredig". Ceir achosion eraill lle mae'r term "adeiladau" yn cael ei ddefnyddio, yn hytrach na'r term diffiniedig sef "adeilad rhestredig", sy'n ymddangos yn briodol gan nad ydynt yn cael eu defnyddio yng nghyd-destun adeilad rhestredig, megis wrth ddisgrifio "adeiladau o ddiddordeb pensaernïol neu hanesyddol yn fwy cyffredinol" yn rheoliad 5(2)(d)(iii) a (7).

Er ei bod yn ymddangos ym mhob un o'r achosion hyn bod bwriad y ddarpariaeth berthnasol yn dal yn glir er bod term gwahanol yn cael ei ddefnyddio, ac efallai y bydd modd dibynnu ar adran 9 o Ddeddf Deddfwriaeth (Cymru) 2019 i ddehongli'r amrywiadau hyn yn unol â'r termau diffiniedig yn rheoliad 2, efallai y byddai wedi bod yn ddefnyddiol o ran cysondeb pe bai'r termau diffiniedig wedi'u defnyddio drwy'r Rheoliadau i gyd.

2. Rheol Sefydlog 21.2 (vi) – ei bod yn ymddangos bod gwaith drafftio'r offeryn neu'r drafft yn ddifffygol neu ei fod yn methu â bodloni gofynion statudol

Yn rheoliad 5(2)(d), er eglurder, byddai wedi bod yn ddefnyddiol pe bai'r testun agoriadol wedi'i ddarllen, "*rhoi copi o'r hysbysiad a bennir yn is-baragraff (c) i-*" (testun ychwanegol wedi'i dywyllu), o gofio nad yw rheoliad 5(2) yn ymdrin yn unig â darparu hysbysiad a'r wybodaeth y mae'n rhaid iddo ei gynnwys. Er enghraifft, mae rheoliad 5(2)(a) yn ymwneud â sicrhau bod dogfennau penodol ar gael i'r cyhoedd eu harchwilio, yn hytrach na darparu hysbysiad.

3. Rheol Sefydlog 21.2(v) – bod angen eglurhad pellach ynglŷn â'i ffurf neu ei ystyr am unrhyw reswm penodol

Yn rheoliad 5(9), diffinnir "tenant hirdymor" fel "tenant o dan les a roddir neu a estynnir am gyfnod penodol sydd ag o leiaf **2 flynedd** yn weddill" (pwyslais wedi'i ychwanegu).

Yn yr un modd, diffinnir "perchennog" yn yr un rheoliad fel un sy'n cynnwys (yn ogystal â pherchennog yr ystad rydd-ddaliol) "[t]enant o dan les ar yr adeilad neu'r rhan a roddir neu a estynnir am gyfnod penodol sydd ag o leiaf 7 mlynedd yn weddill" (pwyslais wedi'i ychwanegu).

Mae hyn yn ymddangos fel pe bai'n creu sefyllfa lle gall tenant o dan les am gyfnod penodol sydd ag o leiaf 7 mlynedd yn weddill gael ei gynnwys yn y diffiniad o "tenant hirdymor" a

“perchennog”, gan nad yw’r diffiniad o “tenant hirdymor” wedi’i gyfyngu i denantiaid sy’n destun les cyfnod penodol o 2 flynedd o leiaf ond llai na 7 mlynedd.

Nodir nad yw’n ymddangos bod hyn yn creu unrhyw ganlyniadau anghyfartal yn ymarferol gan ei bod yn ofynnol i awdurdod cynllunio roi copi o hysbysiad a nodir yn rheoliad 5(2)(d) i unrhyw “denant hirdymor” a/neu “perchennog” nad yw’n barti arfaethedig i’r cytundeb drafft na’r amrywiad drafft. Ond nodir bod awdurdod cynllunio sy’n “berchennog” adeilad neu adeiladau rhestredig y mae cytundeb drafft neu amrywiad drafft yn ymwneud ag ef yn ddarostyngedig i reoliad 5(7), yn unol â rheoliad 5(6). Nid yw hyn yn berthnasol i awdurdod cynllunio sy’n “denant hirdymor”.

Gofynnir i Lywodraeth Cymru egluro ai’r bwriad y tu ôl i reoliad 5(9) yw y bydd tenantiaid o dan les am gyfnod penodol sydd ag o leiaf 7 mlynedd yn weddill ar ôl yn cael eu cynnwys yn y diffiniad o “tenant hirdymor” a “perchennog” ac, os yw hynny’n wir, a oes unrhyw ganlyniadau y dylai’r Pwyllgor fod yn ymwybodol ohonynt.

Rhinweddau: craffu

Nodwyd y ddau bwynt a ganlyn i gyflwyno adroddiad arnynt o dan Reol Sefydlog 21.3 mewn perthynas â’r offeryn hwn:

4. Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy’n debyg o fod o ddiddordeb i’r Senedd

Mae rheoliad 4(4) yn darparu y caiff Gweinidogion Cymru, yn ystod y cyfnod ymgynghori a bennir o dan reoliad 4(2)(b), roi hysbysiad i’r awdurdod cynllunio a wahoddodd sylwadau fod arnynt angen rhagor o amser i ystyried y cytundeb drafft neu’r amrywiad drafft. Mae rheoliad 4(5) yn darparu, os bydd Gweinidogion Cymru yn rhoi’r hysbysiad hwn, estynnir y cyfnod ymgynghori am y cyfnod a bennir yn yr hysbysiad hwnnw.

Nid yw’n ymddangos bod unrhyw gyfyngiad statudol yn cael ei osod ar y pŵer hwn i estyn y cyfnod ymgynghori trwy rybudd. Er enghraifft, ni wneir unrhyw ddarpariaeth ar gyfer cyfnod hwyaf y caniateir i’r cyfnod ymgynghori gael ei estyn gan Weinidogion Cymru.

Er y cydnabyddir bod rheoliad 5(4) a (5) yn ailddatganiad o’r ddarpariaeth a nodir yn rheoliad 5(4) a (5) o Reoliadau Adeiladau Rhestredig (Cytundebau Partneriaeth Dreftadaeth) (Cymru) 2021, gofynnir i Lywodraeth Cymru egluro sut y defnyddir y pŵer hwn yn ymarferol ac a roddwyd unrhyw ystyriaeth i osod cyfyngiad statudol arno.

5. Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy’n debyg o fod o ddiddordeb i’r Senedd

Nodir nad oedd rhai o ddarpariaethau Deddf 2023 y cyfeirir atynt yn y Rheoliadau hyn mewn grym ar y dyddiad y gwnaed y Rheoliadau hyn. Er enghraifft, mae hyn yn cynnwys adran 76(5) o Ddeddf 2023, y cyfeirir ati yn y diffiniad o “adeilad rhestredig” yn rheoliad 2.

Fodd bynnag, yn unol â Gorchymyn Deddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2023 (Cychwyn) 2024, bydd gweddill darpariaethau Deddf 2023 (ac eithrio adran 147, na chyfeirir

ati yn y Rheoliadau hyn) yn dod i rym ar 4 Tachwedd 2024, sef yr un dyddiad â daw'r Rheoliadau hyn i rym.

Ymateb Llywodraeth Cymru

Mae angen ymateb gan Lywodraeth Cymru o ran pwyntiau adrodd 1-4.

Cynghorwyr Cyfreithiol

Y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

17 Medi 2024

Senedd Cymru

Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

Welsh Parliament

Legislation, Justice and Constitution Committee

Tudalen y pecyn 4

SL(6)509 - Gorchymyn Deddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022 (Cychwyn Rhif 4 a Darpariaethau Darfodol a Throsiannol) 2024

Cefndir a Diben

Mae Deddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022 ("y Ddeddf") yn darparu fframwaith statudol newydd ar gyfer addysg drydyddol ac ymchwil a gyllidir yn gyhoeddus yng Nghymru. Yn benodol, mae'r Ddeddf yn sefydlu Comisiwn Addysg Drydyddol ac Ymchwil newydd i ddisodli Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru ("CCAUC").

Yn unol ag adran 148(1) o'r Ddeddf, daeth darpariaethau penodol i rym ar 9 Medi 2022, y diwrnod ar ôl y diwrnod y cafodd y Ddeddf Gydsyniad Brenhinol. Mae adran 148(2) yn darparu y daw darpariaethau eraill y Ddeddf i rym ar ddiwrnod a bennir gan Weinidogion Cymru mewn gorchymyn a wneir drwy offeryn statudol.

Gorchymyn Deddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022 (Cychwyn Rhif 4 a Darpariaethau Darfodol a Throsiannol) 2024 ("y Gorchymyn") yw'r pumed gorchymyn a wnaed gan Weinidogion Cymru gan ddefnyddio'r pŵer yn adran 148(2).

Mae Rhannau 2 a 3 o'r Gorchymyn yn dod ag amryw ddarpariaethau'r Ddeddf i rym ar 1 Awst 2024 ac 1 Ebrill 2025 yn y drefn honno. Daw rhai darpariaethau i rym yn llawn, daw rhai i rym i'r graddau a nodir ac mae rhai yn ddarostyngedig i ddarpariaethau darfodol neu drosiannol.

Mae Rhan 4 o'r Gorchymyn yn gwneud darpariaeth ddarfodol sy'n ymwneud â'r Ddeddf ac â deddfwriaeth sylfaenol ac is-ddeddfwriaeth gysylltiedig arall. Yn ôl y Nodyn Esboniadol, addasiadau dros dro yw'r rhain i ddeddfwriaeth sy'n codi mewn cysylltiad â diddymu CCAUC a'r trawsnewid i'r system gofrestru a sefydlwyd o dan Ran 2 o'r Ddeddf.

Mae Rhan 5 yn gwneud darpariaeth drosiannol mewn cysylltiad â diddymu CCAUC.

Gweithdrefn

Dim gweithdrefn

Gwaith craffu o dan Reol Sefydlog 21.7

Nodwyd y pwynt a ganlyn i gyflwyno adroddiad arno i'r Senedd o dan Reol Sefydlog 21.7 mewn perthynas â'r Gorchymyn hwn.

1. Nodir bod y Gorchymyn, nad yw'n ddarostyngedig i unrhyw weithdrefn graffu gan y Senedd, yn gwneud darpariaeth ddarfodol a throsiannol helaeth, gan gynnwys mewn perthynas â deddfwriaeth sylfaenol.

Ymateb y Llywodraeth

Nid oes angen ymateb gan Lywodraeth Cymru.

Cynghorwyr Cyfreithiol

Y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

18 Medi 2024

Senedd Cymru

Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

Welsh Parliament

Tudalen y pecyn 6

Legislation, Justice and Constitution Committee

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

DATGANIAD YSGRIFENEDIG GAN LYWODRAETH CYMRU

TEITL Comisiwn Addysg Drydyddol ac Ymchwil – Dyddiad gweithredol
DYDDIAD 18 Gorffennaf 2024
GAN Lynne Neagle AS, Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg

Mae'r wythnos hon yn garreg filltir allweddol i'r Comisiwn Addysg Drydyddol ac Ymchwil, stiward cenedlaethol cyntaf erioed Cymru ar gyfer y sector addysg drydyddol ac ymchwil cyfan.

Bydd y Comisiwn yn gyfrifol am gyllido a goruchwyllo'r sector addysg drydyddol ac am ansawdd y sector. Bydd yn ystyried y system gyfan, gan lunio strwythur a system newydd a fydd yn cefnogi ein dysgwyr yn well gydol eu bywydau gyda'r wybodaeth a'r sgiliau i lwyddo. Bydd hefyd yn sicrhau darparwyr cryf, annibynnol ac amrywiol, gan gyfrannu'n sylweddol at lesiant a ffyniant cenedlaethol.

Rwy'n falch o roi gwybod i'r Aelodau fy mod i wedi gwneud Gorchymyn Deddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022 (Cychwyn Rhif 4 a Darpariaethau Darfodol a Throsiannol) 2024 ddoe. Mae'r Gorchymyn hwn yn darparu ar gyfer diddymu Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru (CCAUC) ac yn galluogi'r Comisiwn i ddod yn weithredol ar 1 Awst 2024. Hoffwn ddiolch yn bersonol i CCAUC am eu hymroddiad i'r sector addysg uwch am dros 30 mlynedd. Mae eu hymrwymiad, eu cefnogaeth a'u harweiniad yn ystod y cyfnod hwn wedi bod yn hanfodol i sefydliadau ledled Cymru.

Mae Deddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022 yn darparu ar gyfer system gofrestru a threfniadau rheoleiddio cysylltiedig a fydd yn darparu'r fframwaith ar gyfer goruchwyllo darparwyr addysg uwch yng Nghymru yn rheoleiddiol.

Mae'r Gorchymyn yn gwneud darpariaeth i sicrhau y gall y Comisiwn barhau i weithredu'r drefn reoleiddio bresennol, fel y darperir ar ei chyfer o dan Ddeddf Addysg Uwch (Cymru) 2015, wrth i'r system gofrestru gael ei sefydlu, er mwyn sicrhau parhad y gwaith rheoleiddio a phontio llyfn i'r sector addysg drydyddol.

Rwyf hefyd wedi gwneud y rheoliadau y pleidleisiwyd arnynt yn y Cyfarfod Llawn ddoe, sef Rheoliadau Deddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022 (Diwygiadau Canlyniadol) 2024 a Rheoliadau Llywodraethu Ddigidol (Cyrrff Cymreig) 2024.

Tudalen y pecyn 7

Wrth i ni edrych tua'r dyfodol, mae ein blaenoriaethau ar gyfer y sector addysg drydyddol yn glir, ac edrychaf ymlaen at weld y Comisiwn yn ymateb i'm [Datganiad o Flaenoriaethau](#) yn ddiweddarach eleni.

SL(6)513 - Gorchymyn Deddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2023 (Cychwyn) 2024

Cefndir a Diben

Mae Deddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2023 yn cydgrynhoi'r gyfraith ar ddiogelu a rheoli amgylchedd hanesyddol Cymru. Dyma'r Ddeddf gydgrynhoi gyntaf a basiwyd gan y Senedd yn unol â Rheol Sefydlog 26C (Deddfau Cydgrynhoi'r Senedd).

Daeth rhai o ddarpariaethau'r Ddeddf i rym ar 15 Mehefin 2023, y diwrnod ar ôl y diwrnod y cafodd y Ddeddf Gydsyniad Brenhinol. Mae Gorchymyn Deddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2023 (Cychwyn) 2024 ("y Gorchymyn") yn dwyn i rym ddarpariaethau'r Ddeddf sy'n weddill, ac eithrio adran 147 (Camau ar gyfer diogelu adeiladau rhestredig sydd mewn cyflwr gwael).

Gweithdrefn

Dim gweithdrefn

Gwaith craffu o dan Reol Sefydlog 21.7

Nodwyd y pwynt a ganlyn i gyflwyno adroddiad arno i'r Senedd o dan Reol Sefydlog 21.7 mewn perthynas â'r Gorchymyn hwn.

1. Nodir mai'r Gorchymyn hwn yw'r gorchymyn cychwyn cyntaf ar gyfer y Ddeddf gydgrynhoi gyntaf a basiwyd gan y Senedd. Effaith y Gorchymyn yw y bydd y Ddeddf mewn grym yn llawn o 4 Tachwedd 2024 ac eithrio adran 147.

Ymateb y Llywodraeth

Nid oes angen ymateb gan Lywodraeth Cymru.

Cynghorwyr Cyfreithiol

Y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

18 Medi 2024

DATGANIAD YSGRIFENEDIG GAN LYWODRAETH CYMRU

TEITL	Rheoliadau Gorfodi Lles Anifeiliaid (Allforion Da Byw) 2024
DYDDIAD	16 Medi 2024
GAN	Huw Irranca-Davies AS, Y Dirprwy Brif Weinidog ac Ysgrifennydd y Cabinet dros Newid Hinsawdd a Materion Gwledig

Bydd Aelodau'r Senedd am gael gwybod fy mod wedi rhoi cydsyniad i'r Gweinidog Gwladol arfer pŵer i wneud is-ddeddfwriaeth mewn maes datganoledig mewn perthynas â Chymru.

Gosodwyd Rheoliadau Gorfodi Lles Anifeiliaid (Allforion Da Byw) 2024 ("y Rheoliadau") gerbron Senedd y DU ar 12 Medi, drwy arfer pwerau a roddwyd o dan Ddeddf Lles Anifeiliaid (Allforion Da Byw) 2024 ("y Ddeddf").

Mae'r Ddeddf yn gwneud darpariaethau i wahardd gwartheg ac anifeiliaid buchol eraill, defaid, geifr, moch neu faeddod gwyllt, a cheffylau neu anifeiliaid ceffylaidd eraill ("relevant livestock"), rhag cael eu hallforio i'w lladd, gan gynnwys eu hallforio er mwyn eu pesgi i'w lladd wedyn. Ystyr allforio yw anfon neu geisio anfon da byw perthnasol o Brydain Fawr i unrhyw le y tu allan i Ynysoedd Prydain, neu gludo neu geisio cludo, neu drefnu neu geisio trefnu i gludo da byw perthnasol o Brydain Fawr neu drwy Brydain Fawr i unrhyw le y tu allan i Ynysoedd Prydain.

Mae'r Rheoliadau'n sefydlu pwerau gorfodi, troseddau, a chosbau sy'n gysylltiedig â'r gwaharddiad ar allforio da byw perthnasol i'w lladd, gan gynnwys eu hallforio er mwyn eu pesgi i'w lladd wedyn.

Polisi Llywodraeth Cymru fel arfer yw deddfu dros Gymru pan fo'r materion dan sylw yn rhai sydd o fewn cymhwysedd datganoledig. Fodd bynnag, o dan rai amgylchiadau, mae manteision i gydweithio â Llywodraeth y DU pan fo sail resymegol glir dros wneud hynny. Y tro hwn, rwyf wedi rhoi cydsyniad i Lywodraeth y DU wneud y Rheoliadau. Drwy wneud hynny, bydd modd sicrhau bod y Rheoliadau'n cael eu cyflwyno ar yr un pryd ar draws Cymru, Lloegr a'r Alban, a sicrhau hefyd y bydd modd cyfathrebu â rhanddeiliaid mewn ffordd gydlynol a fydd yn cael ei chydgyssylltu'n ganolog. Caiff teithiau cludo da byw ddechrau o'r gwledydd gwahanol sy'n rhan o Brydain Fawr, a theithio drwyddynt, er mwyn cyrraedd cyrchfan. Gallai rheoliadau gwahanol ar draws Prydain Fawr, neu unrhyw wahaniaethau o ran pryd y byddai'r rheoliadau'n dod i rym, arwain at gymhlethdodau, anghysonderau a baich gweinyddol ar y diwydiant a'r asiantaethau gorfodi.

Mae gan swyddogion Llywodraeth Cymru berthynas waith dda gyda'u swyddogion yn Defra a byddant yn parhau i weithio gyda nhw a Llywodraeth yr Alban i wella'r sefyllfa o ran diogelu lles anifeiliaid wrth iddynt gael eu cludo, gan gynnal cysylltiadau cadarnhaol ac adeiladol rhwng y llywodraethau.

Gosodwyd y Rheoliadau gerbron Senedd y DU, gan ddefnyddio'r weithdrefn gadarnhaol drafft, ar 12 Medi a disgwylir iddynt ddod i rym ar 1 Ionawr 2025.

Huw Irranca-Davies AS/MS
Y Dirprwy Brif Weinidog ac Ysgrifennydd y Cabinet dros
Newid Hinsawdd a Materion Gwledig
Deputy First Minister and Cabinet Secretary for Climate
Change and Rural Affairs

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ein cyf/Our Ref: MA/HIDCC/5128/24

Mike Hedges AS
Cadeirydd
Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad
Senedd Cymru

17 Medi 2024

Annwyl Mike,

Rwy'n ysgrifennu atoch yn dilyn y llythyr a anfonais atoch ar 21 Mai i roi gwybod ichi fy mod yn bwriadu rhoi fy nghydsyniad i Lywodraeth y DU wneud Rheoliadau Gorfodi Lles Anifeiliaid (Allforion Da Byw) 2024 ("y Rheoliadau").

Rwyf bellach wedi rhoi fy nghydsyniad i Lywodraeth y DU wneud y Rheoliadau hynny. Rwyf wedi cyhoeddi Datganiad Ysgrifenedig sydd i'w weld yma: [Datganiad Ysgrifenedig: Rheoliadau Gorfodi Lles Anifeiliaid \(Allforion Da Byw\) 2024 \(16 Medi 2024\) | LLYW.CYMRU](#)

Mae'r Rheoliadau'n ategu Deddf Lles Anifeiliaid (Allforion Da Byw) 2024 drwy sefydlu pwerau gorfodi, troseddau a chosbau sy'n gysylltiedig â'r gwaharddiad ar allforio da byw perthnasol i'w lladd. Gosodwyd y Rheoliadau gerbron Senedd y DU, gan ddefnyddio'r weithdrefn gadarnhaol drafft, ar 12 Medi ac mae disgwyl iddynt ddod i rym ar 1 Ionawr 2025.

Rwy'n anfon copi o'r llythyr hwn at Paul Davies AS, Cadeirydd Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig.

Yn gywir,

Huw Irranca-Davies AS/MS
Y Dirprwy Brif Weinidog ac Ysgrifennydd y Cabinet dros Newid Hinsawdd
a Materion Gwledig
Deputy First Minister and Cabinet Secretary for Climate Change and Rural Affairs

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Huw.Irranca-Davies@llyw.cymru
Correspondence.Huw.Irranca-Davies@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth Gymraeg sy'n dod i law yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

Tudalen y pecyn 12
We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Huw Irranca-Davies AS/MS
Y Dirprwy Brif Weinidog ac Ysgrifennydd y Cabinet dros
Newid Hinsawdd a Materion Gwledig
Deputy First Minister and Cabinet Secretary for Climate
Change and Rural Affairs

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ein cyf/Our ref HIDCC/5923/24

Mike Hedges AS, Cadeirydd
Y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad
Senedd Cymru
SeneddDCC@senedd.cymru

19 Medi 2024

Annwyl Mike,

Rwy'n ysgrifennu i hysbysu'r Pwyllgor o'r bwriad i gydsynio i Lywodraeth y DU wneud a gosod Rheoliadau Llygryddion Organig Parhaus (Diwygio) 2024 ("Rheoliadau 2024").

Mae Rheoliadau 2024 yn gorgyffwrdd â pholisïau datganoledig a byddant yn gymwys i Gymru. Fe'u gwneir gan Ysgrifennydd Gwladol dros yr Amgylchedd, Bwyd a Materion Gwledig o dan Erthyglau 7(6), 15(1) a (2) a 18(1) o Reoliad (UE) 2019/1021 Senedd Ewrop a'r Cyngor ar Lygryddion Organig Parhaus (ail-lunio) ("Rheoliadau POPs").

Mae Rheoliadau 2024 yn gymwys mewn perthynas â Chymru, Lloegr a'r Alban ac yn ddarostyngedig i'r weithdrefn gadarnhaol. Disgwylir iddynt gael eu gosod gerbron Senedd y DU ar 8 Hydref 2024. Mae Erthygl 2A(c) o Reoliadau POPs yn darparu y gall y Rheoliadau gael eu gwneud gan Weinidogion Cymru mewn perthynas â Chymru, neu gan yr Ysgrifennydd Gwladol gyda chydysyniad Gweinidogion Cymru.

Anfonwyd cais tebyg am gydsyniad at Weinidogion yr Alban a derbyniodd fy rhagflaenydd lythyr gan yr Arglwydd Douglas-Miller, y Gweinidog Boddlogelwch, Iechyd a Lles Anifeiliaid yn gofyn am gydsyniadau i Reoliadau 2024 ym mis Mawrth 2024. Mae Llywodraeth yr Alban wedi rhoi cydsyniad.

Rheoliadau 2024

Mae Rheoliadau 2024 yn diwygio Atodiadau I, IV a V o Reoliadau POPs. Mae angen diwygiadau i Atodiad 1 mewn perthynas â chofnodion ar gyfer asid perfflorooctanoig, hecsaclorobensen, a phentaciloroffenol i sicrhau bod y DU yn parhau i gyflawni ei rhwymedigaethau cyfreithiol fel llofnodwyr ar Gonfensiwn Stockholm ar Lygryddion Organig Parhaus. Mae atodiadau IV a V wedi eu diwygio i adlewyrchu cynnydd gwyddonol a thechnegol.

Mae Atodiad IV wedi ei ddiwygio ac ychwanegir sylweddau newydd at y rhestr o'r rhai sy'n ddarostyngedig i ddarpariaethau rheoli gwastraff. Mae Erthygl 7 o Reoliadau POPs yn datgan

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Huw.Irranca-Davies@llyw.cymru
Correspondence.Huw.Irranca-Davies@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth Gymraeg sy'n dod i law yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

bod *"Producers and holders of waste shall undertake all reasonable efforts to avoid, where feasible, contamination of this waste with substances listed in Annex IV"*. Mae rheoliad 7 o Reoliadau Gwastraff Organig Parhaus 2007 yn darparu ei bod yn drosedd i berson fynd yn groes i Erthygl 7. Mae ychwanegu sylweddau at y rhestr yn Atodiad IV yn y pen draw yn ehangu cwmpas y drosedd honno.

Mae Erthygl 7(4)(b) o'r Rheoliadau POPs yn darparu y gall yr awdurdod cymwys, mewn achosion eithriadol, ganiatáu i wastraff a restrir yn Rhan 2 o Atodiad V gynnwys neu gael ei halogi gan sylwedd a restrir yn Atodiad IV hyd at derfynau crynodiad a bennir yn Rhan 2 o Atodiad V.

Mae Rheoliadau 2024 yn diwygio Atodiad V i leihau'r terfynau crynodiad uchaf ar gyfer Pentacloroffenol, ei halwynau, a'i esterau, Dicoffol, asid Perfflorooctanoig (PFOA), ei halwynau a chyfansoddion sy'n gysylltiedig â PFOA, asid sylffonig Perfflorohecsan (PFHxS), ei halwynau a chyfansoddion sy'n gysylltiedig â PFHxS.

Mae Rheoliadau 2024 yn diwygio'r tabl yn Rhan 2 o Atodiad V ymhellach i gynnwys y gwastraff canlynol o brosesau thermol: lludw sy'n codi o fawn a phridd a cherrig a phren heb ei drin (ac eithrio'r rhai sy'n cynnwys sylweddau peryglus).

Safbwynt Llywodraeth Cymru

Egwyddor gyffredinol Llywodraeth Cymru yw, er y dylai'r gyfraith sy'n ymwneud â materion datganoledig gael ei gwneud a'i diwygio yng Nghymru, mewn rhai amgylchiadau, mae manteision o wneud hynny ar y cyd â Llywodraeth y DU lle mae rhesymeg glir dros wneud hynny.

Ar yr achlysur hwn, ystyrir ei bod yn briodol i hanfod y diwygiadau fod yn gymwys i Gymru gan nad oes gwahaniaeth o ran polisi rhwng Llywodraeth Cymru a'r DU ar y mater hwn. Rwyf o'r farn nad deddfu i Gymru ar wahân fyddai'r ffordd fwyaf priodol o roi effaith i'r newidiadau sydd eu hangen, ac na fyddai'n ddefnydd darbodus o adnoddau Llywodraeth Cymru chwaith, o ystyried blaenoriaethau pwysig eraill.

Rhagwelir y bydd y Rheoliadau yn cael eu gosod gerbron Senedd y DU yn unol â'r weithdrefn gadarnhaol ar 8 Hydref 2024. Disgwylir y bydd Rheoliadau 2024 yn dod i rym 21 diwrnod ar ôl y diwrnod y cânt eu gwneud.

Yn gywir,

Huw Irranca-Davies AS/MS

Y Dirprwy Brif Weinidog ac Ysgrifennydd y Cabinet dros Newid Hinsawdd
a Materion Gwledig

Deputy First Minister and Cabinet Secretary for Climate Change and Rural Affairs

DATGANIAD YSGRIFENEDIG GAN LYWODRAETH CYMRU

TEITL Rheoliadau Deddf Caffael 2023 (Cychwyn Rhif 3 a Darpariaethau Arbed a Throsiannol) (Diwygio) 2024

DYDDIAD 19 Medi 2024

GAN Eluned Morgan AS, Prif Weinidog Cymru

Y Gyfraith sy'n cael ei chychwyn:

Rheoliadau Deddf Caffael 2023 (Cychwyn Rhif 3 a Darpariaethau Arbed a Throsiannol) (Diwygio) 2024

Unrhyw effaith y gall y Rheoliadau ei gael ar gymhwysedd deddfwriaethol y Senedd a/neu ar gymhwysedd gweithredol Gweinidogion Cymru.

Mae'r Rheoliadau hyn yn cynnwys darpariaethau sy'n cychwyn gofynion deddfwriaethol ymarferol a gweithredol Deddf Caffael 2023 (y Ddeddf). Dim ond Gweinidog y Goron sydd â phwerau cychwyn o fewn y Ddeddf. Fodd bynnag, yn unol ag adran 127(3) o'r Ddeddf, mae'n ofynnol i Lywodraeth y DU ofyn am gydsyniad Gweinidogion Cymru cyn cychwyn darpariaethau o fewn y Ddeddf Caffael ar gyfer Awdurdodau Datganoledig Cymru.

Diben y Rheoliadau

Bydd y Rheoliadau hyn yn pennu 24 Chwefror 2025 yn ddyddiad y bydd darpariaethau o sylwedd y Ddeddf yn dod i rym, gan roi effaith gyfreithiol i'r drefn newydd. Bydd y Rheoliadau hyn hefyd yn dwyn i rym Adran 93 o'r Ddeddf ynghylch hysbysiadau Piblinell a byddant yn dirymu'r rheoliadau cyfredol.

Ni chaiff Gweinidog y Goron wneud rheoliadau penodedig o dan is-adran 127(2) heb gydsyniad Gweinidogion Cymru.

Mae'r Rheoliadau ar gael yma: [Rheoliadau Deddf Caffael 2023 \(Cychwyn Rhif 3 a Darpariaethau Arbed a Throsiannol\) \(Diwygio\) 2024](#)

Bydd angen Rheoliadau Cychwyn ychwanegol i gychwyn darpariaethau pellach yn Neddf Caffael 2023, a bydd angen cydsyniad Gweinidogion Cymru ar gyfer y rhain hefyd.

Materion o ddiddordeb arbennig i'r Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

Ni nodwyd unrhyw faterion o'r fath.

Pam y rhoddwyd cydsyniad

Mae'n ofynnol i Weinidogion Cymru roi cydsyniad i Weinidog y Goron wneud y Rheoliadau Cychwyn hyn i bennu'r dyddiad dod i rym, gorchmynion cychwyn a threfniadau trosiannol.

DATGANIAD YSGRIFENEDIG GAN LYWODRAETH CYMRU

TEITL	DATGANIAD YSGRIFENEDIG – Bil Senedd Cymru (Rhestrau Ymgeiswyr Etholiadol)
DYDDIAD	16 Medi 2024
GAN	Jane Hutt AS: Ysgrifennydd y Cabinet dros Gyfiawnder Cymdeithasol, y Trefnydd a'r Prif Chwip

Bydd yr Aelodau'n ymwybodol bod Deddf Senedd Cymru (Aelodau ac Etholiadau) wedi cael Cydsyniad Brenhinol ym mis Mehefin eleni. Bydd y Ddeddf hon yn cyflwyno nifer fawr o ddiwygiadau i'n sefydliad, fel ehangu i gynnwys 96 Aelod o 2026.

Daeth y gwaith craffu ar Fil ar wahân, sef Bil Senedd Cymru (Rhestrau Ymgeiswyr Etholiadol), i ddiwedd Cyfnod 1 yn y Senedd ym mis Gorffennaf, ac rwy'n ddiolchgar am holl gyfraniadau'r Aelodau i'r trafodion hynny.

Yfory, bydd y Prif Weinidog yn nodi ei blaenoriaethau polisi a deddfwriaethol ar gyfer gweddill tymor y Senedd hon, gan nodi'r meysydd hynny y bydd Llywodraeth Cymru nawr yn canolbwyntio ei hegri'n llawn arnynt wrth gyflawni canlyniadau gweladwy i bobl Cymru.

O ganlyniad, rydym yn edrych ar draws y llywodraeth ar feysydd lle gallwn roi ein hamcanion polisi a deddfwriaethol ar waith mewn ffordd fwy ymarferol ac amserol.

Ar ôl ystyried yn ofalus, rydym wedi penderfynu cyflwyno cynnig i dynnu'r Bil yn ôl o ystyriaeth bellach y Senedd. Bydd y cynnig hwn yn cael ei drafod, ac yn destun pleidlais yn y Cyfarfod Llawn ar 24 Medi.

Yn ystod y ddadl Cyfnod 1, fe wnaeth cynrychiolwyr o bob plaid wleidyddol yn y Senedd nodi'n glir eu bod wedi ymrwymo i'r maes pwysig o sicrhau cynrychiolaeth ddigonol gan fenywod yn y Senedd nesaf.

Mae ein hymrwymiad i sicrhau Senedd gytbwys o ran rhywedd a denu mwy o fenywod i gymryd rhan mewn gwleidyddiaeth yn parhau, ond rydym wedi ystyried dros yr haf ac wedi penderfynu mai'r ffordd orau y gallwn gyflawni newid ymarferol ar gyfer etholiad Senedd 2026 yw drwy fynd i'r afael â'r mater hwn mewn ffordd wahanol.

Nid yw tynnu'r Bil hwn yn ôl yn atal pleidiau gwleidyddol rhag ystyried pa gamau y gallant eu rhoi ar waith drwy eu prosesau dethol ymgeiswyr.

Fel Ysgrifennydd y Cabinet dros Gyfiawnder Cymdeithasol, mae'n bleser gen i roi gwybod y byddaf yn cyflymu datblygiad canllawiau newydd ar gyfer pleidiau gwleidyddol sy'n ymwneud ag amrywiaeth a chynhwysiant, gan gynnwys cynrychiolaeth gan fenywod yn ogystal ag ystod ehangach o briodoleddau ac amgylchiadau.

Mae'r gwaith hwn eisoes ar y gweill, a byddwn yn ymgynghori yn gyhoeddus arno yn fuan. Bydd y canllawiau felly ar gael cyn i'r prosesau dethol ymgeiswyr gan bleidiau gwleidyddol ddechrau ar gyfer etholiad 2026.

Rwy'n rhagweld y bydd y dull hwn yn helpu i gyflawni canlyniadau ymarferol a gweledol ar draws y sbectrwm gwleidyddol gyda'r nod o ddychwelyd Senedd gref ac amrywiol a all gynrychioli cymdeithas gyfan Cymru yn briodol.

DATGANIAD YSGRIFENEDIG GAN LYWODRAETH CYMRU

TEITL	Rheoliadau Gwasanaethau Iechyd (y Gyfundrefn Dethol Darparwyr) (Cymru) 2024
DYDDIAD	19 Medi 2024
GAN	Jeremy Miles AS, Ysgrifennydd y Cabinet dros Iechyd a Gofal Cymdeithasol

Mae'r rheoliadau drafft, Rheoliadau Gwasanaethau Iechyd (y Gyfundrefn Dethol Darparwyr) (Cymru) 2024, a osodwyd gerbron y Senedd ar 13 Awst wedi cael eu tynnu'n ôl.

Mae'r rheoliadau drafft yn cyflwyno cyfundrefn newydd ar gyfer caffael gwasanaethau iechyd ar ran y GIG yng Nghymru, fel y darperir ar ei gyfer gan Ddeddf Caffael y Gwasanaeth Iechyd (Cymru) 2024.

Mae'r rheoliadau drafft yn cynnwys darpariaethau i ddatgymhwyso Deddf Caffael Llywodraeth y DU mewn perthynas â chaffael gwasanaethau iechyd yng Nghymru. Yn amodol ar gymeradwyaeth y Senedd, y bwriad oedd cychwyn y rheoliadau drafft ar 28 Hydref, i gyd-fynd ag amseriad cychwyn diwygiadau ehangach o ran caffael cyhoeddus a gyflwynir gan y Ddeddf Caffael.

Fodd bynnag, ar 12 Medi, cyhoeddodd Llywodraeth y DU ei bod yn gohirio cychwyn y Ddeddf Caffael tan fis Chwefror 2025. Mae hyn yn golygu y bydd angen i'r darpariaethau sydd wedi'u cynnwys yn y rheoliadau drafft ar hyn o bryd gael eu diwygio i ddatgymhwyso caffael gwasanaethau iechyd o'r Ddeddf Caffael er mwyn sicrhau bod y rheoliadau'n cael eu rhoi ar waith yn effeithiol.

Felly, bydd y rheoliadau drafft yn cael eu diwygio a'u hailosod gerbron y Senedd i'w cymeradwyo yn y dyfodol. Byddaf yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Aelodau maes o law.

Mark Drakeford AS/MS

Ysgrifennydd y Cabinet dros Iechyd a Gofal Cymdeithasol
Cabinet Secretary for Health and Social Care

Dawn Bowden AS/MS

Y Gweinidog Gofal Cymdeithasol
Minister for Social Care

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ein cyf/Our ref MD-PO-0230-24

Sam Rowlands MS

Cadeirydd Dros Dro

Y Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol
Senedd Cymru

6 Medi 2024

Annwyl Sam,

Diolch ichi am eich llythyr dyddiedig 26 Gorffennaf, yn dilyn ymddangosiad y Gweinidog Gofal Cymdeithasol gerbron y Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol ar 17 Gorffennaf i drafod Bil Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Cymru).

Yn ystod sesiwn y Pwyllgor, ymrwymodd y Gweinidog i weithio gyda'r Ysgrifennydd Cabinet er mwyn darparu rhagor o wybodaeth am faterion yn ymwneud â darparu Gofal Iechyd Parhaus. Mae'r wybodaeth hon, ynghyd ag ymateb i'r cwestiwn ychwanegol a gynhwysir yn eich llythyr, wedi'i hatodi yn Atodiad A.

Yn ogystal, efallai yr hoffech wybod bod [astudiaeth Delphi](#) ar ddileu elw o ofal plant sy'n derbyn gofal wedi cael ei chyhoeddi ers sesiwn y Pwyllgor. Mae'r astudiaeth hon yn ategu adroddiadau cynharach gan [Ganolfan Polisi Cyhoeddus Cymru](#) a [Phrifysgol Caerdydd](#) yn ogystal ag [ADSS Cymru](#).

Rydym yn anfon copi o'r llythyr hwn at Gadeirydd y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad a Chadeirydd y Pwyllgor Cyllid.

Yn gywir,

Mark Drakeford AS/MS

Ysgrifennydd y Cabinet dros Iechyd a Gofal
Cymdeithasol
Cabinet Secretary for Health and Social Care

Dawn Bowden AS/MS

Y Gweinidog Gofal Cymdeithasol
Minister for Social Care

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Mark.Drakeford@llyw.cymru
Correspondence.Mark.Drakeford@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Dileu elw preifat o ofal plant sy'n derbyn gofal

1. O ran dileu elw o ofal plant sy'n derbyn gofal, gwnaethom ofyn i Arolygiaeth Gofal Cymru a fydd y darpariaethau yn y Bil a'r memorandwm esboniadol sy'n ymwneud â lleoliadau atodol yn gweithredu i bob pwrpas i 'gyfreithloni' a normaleiddio lleoliadau anghofrestredig yng Nghymru ... A allwch gadarnhau eich safbwynt ... ac, yn benodol, a ydych yn bwriadu gwneud unrhyw newidiadau i'r darpariaethau perthnasol yn y Bil neu yn y memorandwm esboniadol.

Mae'r Llywodraeth yn glir na fydd y darpariaethau yn y Bil sy'n ymwneud â chymeradwyo lleoliadau atodol yn gweithredu i bob pwrpas i 'gyfreithloni' na normaleiddio lleoliadau anghofrestredig. Mae'r darpariaethau hyn yn galluogi Gweinidogion Cymru i gymeradwyo lleoliad gyda darparwr er elw cofrestredig sy'n darparu gofal preswyl neu ofal maeth i blant ac sy'n ddarostyngedig i'r trefniadau trosiannol ehangach a nodir yn y Bil. Ni fydd yn galluogi Gweinidogion Cymru i awdurdodi lleoliad anghofrestredig.

Mae angen ystyried y darpariaethau sy'n ymwneud â lleoliadau atodol ochr yn ochr â'r rhai sy'n ymwneud â dyletswydd ddiwygiedig awdurdodau lleol i sicrhau digon o lety a dyletswydd awdurdodau lleol i lunio a chyhoeddi cynllun digonolrwydd blynyddol. Gyda'i gilydd, mae'r darpariaethau hyn yn rhoi cyfarwyddyd cadarn i awdurdodau lleol ynghylch rhoi capasiti digonolrwydd lleoedd ar waith a defnyddio'r math cywir o ddarpariaeth a darparwr, a ddylai atal yr angen i ddefnyddio lleoliadau anghofrestredig.

Rydym yn ymwybodol bod rhywfaint o ddryswch wedi bod ynghylch y cyfeiriad at 'lety anghofrestredig' yn Nodiadau Esboniadol y Bil. Mae adran 13 o'r Bil yn nodi'r ffyrdd y mae plant sy'n derbyn gofal i'w lletya yn y "lleoliad mwyaf priodol". Mae'r Nodiadau Esboniadol yn nodi y gall lleoliad fod "mewn llety anghofrestredig (dros dro neu mewn achosion brys)".

Y bwriad oedd cyfeirio at lety lle nad oes unrhyw ofyniad i gofrestru gan nad yw'r lleoliad gyda gofalwr maeth a chan fod y trefniadau y tu hwnt i'r diffiniad o "wasanaeth cartref gofal". Mae amrywiaeth o amgylchiadau lle y gall awdurdod lleol benderfynu lleoli plentyn mewn lleoliad heblaw gofal maeth neu wasanaeth cartref gofal i blant (cartref i blant). Yr enghraifft fwyaf cyffredin o hyn yw pan fydd awdurdod lleol yn gosod plentyn hŷn 16 neu 17 oed mewn llety â chymorth fel paratoad ar gyfer byw'n annibynnol.

Mae defnydd mwy diweddar o'r termau "llety anghofrestredig" a "llety heb ei reoleiddio" wedi tueddu i wahaniaethu rhwng y ddau beth. Mae'r term *llety anghofrestredig* yn cael ei ddefnyddio i gyfeirio at drefniadau sy'n dod o fewn cwrmpas gweithgarwch lle mae gofyniad i gofrestru ond lle nad yw'r darparwr wedi'i gofrestru mewn gwirionedd ac mae *llety heb ei reoleiddio* yn cael ei ddefnyddio i gyfeirio at drefniadau sy'n disgyn y tu allan i gwmpas gweithgarwch a reoleiddir ac felly lle nad oes angen cofrestru. Nid y cyntaf yw ystyr "anghofrestredig" yn y Nodiadau Esboniadol.

Yn sgil y pwyntiau a godwyd, rydym yn cynnig gwneud newid i'r Nodiadau Esboniadol ynghylch hyn ar ddiwedd Cyfnod 2, er mwyn dileu'r cyfeiriad at lety 'anghofrestredig', a darparu geiriad amgen a fydd yn gliriach i ddarllenwyr lleyg a fydd yn cyfeirio at y Nodiadau Esboniadol yn y dyfodol.

Gofal iechyd parhaus

- 2. O ran materion gofal iechyd parhaus, gwnaethoch ymrwymo i ofyn i Ysgrifennydd y Cabinet dros lechyd a Gofal Cymdeithasol roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor am y cynnydd a wnaed gyda'r adolygiad o'r Fframwaith presennol ar gyfer Gofal Iechyd Parhaus. Fel rhan o hyn, hoffem wybod a oes lle i'r adolygiad hwn gael ei ddwyn ymlaen, ac a oes mantais mewn gwneud hyn fel y gall unrhyw newidiadau y mae angen eu gwneud i'r system bresennol ddigwydd wrth i'r taliadau uniongyrchol ar gyfer Gofal Iechyd Parhaus gael eu cyflwyno.**

Cyhoeddwyd y Fframwaith presennol ar gyfer Gofal Iechyd Parhaus yn 2021 a daeth yn weithredol ar 1 Ebrill 2022. Disodlodd y Fframwaith hwn y cyhoeddiad blaenorol o 2014. Ymrwymodd Llywodraeth Cymru i adolygu'r Fframwaith o fewn pum mlynedd i'w weithredu, felly dylai Fframwaith newydd fod wedi'i lunio ac yn weithredol erbyn mis Ebrill 2027.

Yn sgil cyflwyno Bil Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Cymru) a'i ddarpariaethau i alluogi cyflwyno taliadau uniongyrchol ar gyfer Gofal Iechyd Parhaus y GIG, byddai'n amserol ystyried amserlen ddeddfwriaethol y Bil ochr yn ochr â'r adolygiad o'r Fframwaith ar gyfer Gofal Iechyd Parhaus. Byddai hyn yn galluogi gwybodaeth berthnasol ynghylch y taliadau uniongyrchol sydd newydd eu sefydlu ar gyfer Gofal Iechyd Parhaus i gael ei chynnwys yn nogfen y Fframwaith diwygiedig. O ystyried amserlen bresennol y Bil, y gobaith yw y gallai'r Bil gael y Cydsyniad Brenhinol tua diwedd gwanwyn 2025. Yna, bydd Rheoliadau a Chanllawiau yn cael eu llunio yn ystod 2025-26 a'r nod yw y byddai rhai taliadau uniongyrchol ar gyfer Gofal Iechyd Parhaus yn dechrau yn ystod 2026. Felly, byddai'r amserlen hon yn cyd-fynd yn daclus â'r adolygiad o'r Fframwaith ar gyfer Gofal Iechyd Parhaus.

Byddai ymarfer ymgynghori allanol llawn yn cael ei gynnal ar gyfer yr adolygiad o'r Fframwaith, gan gynnwys partneriaid allweddol a rhanddeiliaid eraill, a byddai'r holl ymatebion yn cael eu hystyried cyn cyhoeddi Fframwaith diwygiedig.

Byddai'r Cyd-fforwm Gofal Cymhleth, a ffurfiwyd yn 2023, hefyd yn allweddol o ran trafod newidiadau i'r Fframwaith ar gyfer Gofal Iechyd Parhaus, gan ei fod yn cynnwys cydweithwyr polisi o Lywodraeth Cymru a chynrychiolwyr awdurdodau lleol a byrddau iechyd. Mae'r grŵp yn helpu i weithredu'r Fframwaith, gan ganolbwyntio'n benodol ar y rhyngwyneb rhwng gofal cymdeithasol a gofal iechyd, ac ar weithio mewn partneriaeth rhwng byrddau iechyd ac awdurdodau lleol. Nod y grŵp yw cydweithio er mwyn rhannu gwybodaeth a gweithio ar draws sefydliadau.

Byddai'r partneriaid a'r rhanddeiliaid allweddol hyn hefyd yn rhan fawr o'r broses o gyflwyno'r system taliadau uniongyrchol newydd. Rwy'n ymwybodol y bydd partneriaid allanol allweddol o'r fath yn rhan o'r ddwy agwedd ac, felly, mae angen inni sicrhau nad ydym yn eu gorlwytho â gwaith ychwanegol tra mae newid mor sylweddol yn cael ei weithredu.

- 3. Hefyd o ran gofal iechyd parhaus, clywsom gan gynrychiolwyr byrddau iechyd nad oes fframwaith perfformiad ar gyfer gofal iechyd parhaus ar hyn o bryd, gan ei fod yn y broses o gael ei ddiwygio. Gwnaethant ddweud bod y fframwaith hwn yn hollbwysig, ac y dylai gynnwys metrigau i gael ciplun o gynnydd a llwyddiant a'u mesur. Gwnaethoch gytuno i ofyn i'r Ysgrifennydd Cabinet roi inni'r wybodaeth ddiweddaraf am waith yn y maes hwn, gan gynnwys manylion ynghylch pryd y bydd y fframwaith diwygiedig yn cael ei roi ar waith.**

Mae Fframwaith Gofal Iechyd Parhaus 2021 yn cyfeirio at Fframwaith Perfformiad Cenedlaethol, yn rhan o'r trefniadau llywodraethu ac atebolrwydd ar gyfer Gofal Iechyd Parhaus yng Nghymru.

Yn ystod y pandemig, cytunwyd na fyddai'n ofynnol i fyrddau iechyd gwblhau ffurflenni mewn perthynas â Fframwaith Perfformiad Gofal Iechyd Parhaus, oherwydd y pwysau yn y cyfnod hwnnw.

Yna, cynhaliwyd trafodaethau ag Arweinwyr Gofal Iechyd Parhaus y byrddau iechyd ynghylch y posibilrwydd o ailsefydlu'r Fframwaith Perfformiad. Cytunwyd bod angen ei fireinio er mwyn iddo fod yn ymarfer ystyrlon i'r byrddau iechyd ac er mwyn i'r wybodaeth a gesglir fod o fudd i Lywodraeth Cymru.

Yn ystod y cyfnod hwn, daeth yn amlwg nad yw pob bwrdd iechyd yn casglu gwybodaeth gan ddefnyddio'r un categorïau neu ddangosyddion. Roedd yn anodd felly cymharu'r wybodaeth a oedd yn dod i law gan y gwahanol fyrddau iechyd.

Ym mis Tachwedd 2023, ysgrifennodd Judith Paget, Cyfarwyddwr Cyffredinol Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol / Prif Weithredwr GIG Cymru, at Brif Weithredwyr pob bwrdd iechyd yn eu hysbysu am waith y Bwrdd Gwerth a Chynaliadwyedd a oedd newydd ei sefydlu. Roedd iddo bum ffrwd waith, gan gynnwys ffrwd waith Gofal Iechyd Parhaus.

Mae Shane Mills, Cyfarwyddwr Clinigol, yr Uned Gomisiynu Cydweithredol Cenedlaethol, ynghyd â grŵp cenedlaethol, wedi ymgymryd â darn o waith â therfyn amser i adolygu lleoliadau cleifion cost uchel, i nodi cyfleoedd i leihau'r gost gan sicrhau, ar yr un pryd, fod ansawdd a chanlyniadau yn cael eu diogelu. Mae'r gwaith hwn yn dal i fynd rhagddo ac mae'n cael ei wneud ar y cyd â chynrychiolwyr o bob bwrdd iechyd.

Mae'r grŵp wedi nodi y byddai'n well i'r datrysiadau sydd eu hangen i wireddu'r cyfleoedd hyn gael eu gweithredu ledled Cymru. Mae'r camau nesaf wedi cynnwys y cynnig i hwyluso'r defnydd o system adrodd safonol ar draws pob bwrdd iechyd yng Nghymru, gan o bosibl ddefnyddio un platfform meddalwedd i gasglu data perfformiad, yn hytrach na'r platfformau a'r systemau gwahanol a ddefnyddir ar hyn o bryd. Mae'r cynnig hwn yn dal i gael ei ystyried ar hyn o bryd, ac mae unrhyw benderfyniad a wneir ynghylch hyn yn amlwg yn berthnasol i unrhyw gynnig i greu Fframwaith Perfformiad Gofal Iechyd Parhaus wedi'i ddiweddarau.

Gan fod Fframwaith Perfformiad Gofal Iechyd Parhaus wedi'i godi gan gynrychiolwyr byrddau iechyd yn rhan o'u trafodaethau â'r Pwyllgor, bydd fy swyddogion yn ailedrych ar y maes hwn, gan gynnwys gweithio gyda'r is-grŵp Gwerth a Chynaliadwyedd i sefydlu'r ffordd orau ymlaen i greu dull integredig o gasglu data ledled Cymru. Byddwn yn gweithio gyda'n partneriaid i gwmpasu a datblygu cynllun gweithredu ar gyfer fframwaith perfformiad newydd dros fisoedd yr hydref a'r gaeaf.

Ein cyf/Our ref MA-DB-6070-24

Mike Hedges AS
Cadeirydd
Y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad
Senedd Cymru
SeneddDCC@Senedd.cymru

30 Awst 2024

Annwyl Mike,

Yn dilyn fy ymddangosiad gerbron y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad ar 17 Mehefin i drafod y Bil Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Cymru), rwy'n ysgrifennu i roi gwybod ichi fy mod wedi cyhoeddi'r crynodebau o'r Asesiad Effaith Integredig.

[Bil Iechyd a Gofal Cymdeithasol \(Cymru\): asesiadau effaith | LLYW.CYMRU](#)

Rwy'n anfon copi o'r llythyr hwn at gadeiryddion y Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol a'r Pwyllgor Cyllid.

Yn gywir,

Dawn Bowden AS/MS
Y Gweinidog Gofal Cymdeithasol
Minister for Social Care

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Dawn.Bowden@llyw.cymru
Correspondence.Dawn.Bowden@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

Tudalen y pecyn 24
We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Ein cyf/Our ref: DB-PO-0199-24

Peredur Owen Griffiths AS
Cadeirydd
Y Pwyllgor Cyllid
Senedd Cymru
SeneddCyllid@Senedd.cymru

26 Gorffennaf 2024

Annwyl Peredur,

Diolch am eich llythyr dyddiedig 8 Gorffennaf, yn dilyn fy ymddangosiad gerbron y Pwyllgor Cyllid i drafod Bil Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Cymru). Yn yr atodiad i'r llythyr hwn rwy'n ymateb yn fanwl i'r pwyntiau a godwyd gennych. Gobeithiaf y bydd hyn yn rhoi rhywfaint o eglurder i'r Pwyllgor.

Rwy'n anfon copi o'r llythyr hwn at gadeirydd y Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol a chadeirydd y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad.

Yn gywir,

Dawn Bowden AS/MS
Y Gweinidog Gofal Cymdeithasol
Minister for Social Care

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Dawn.Bowden@llyw.cymru
Correspondence.Dawn.Bowden@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

Tudalen y pecyn 25
We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

1. Dull Llywodraeth Cymru o fesur a chyflwyno goblygiadau ariannol y Bil

- (a) Mae swm yr elfennau cyfansoddol yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol yn awgrymu bod cyfanswm cost y Bil yn amrywio o £394.5m i £495.7m. Fodd bynnag, mae hyn yn wahanol i gyfanswm y gost a nodir yn y crynodeb o'r Asesiad hwnnw, sef £429.8m i £455.7m. Rydym hefyd wedi canfod anghysondebau eraill rhwng gwerth y costau a'r manteision yn y crynodeb o'r Asesiad a'r tablau sydd wedi'u cynnwys yng ngweddill yr Asesiad. A fyddech cystal â rhoi eglurhad o'r ffigurau cywir neu esboniad am y gwahaniaethau hyn.**

Rydym wedi adolygu tablau crynodeb yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol ac rydym yn fodlon bod yr ystodau o £394.5M i £495.7M a gyflwynwyd yno yn gywir.

Nid yw'r ystod o £429.8M i £455.7M yn ymddangos yn y crynodeb o'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol ond ymddengys ei fod wedi cael ei gyfrifo drwy adio'r gwerthoedd isaf o'r ystodau 'Costau gweinyddol', 'Costau cydymffurfio' a 'Chostau eraill' a'r gwerthoedd uchaf o'r un ystodau hynny yn y crynodeb o'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol. Fodd bynnag, er mwyn cyfrifo'r costau isaf neu uchaf ar gyfer dileu elw preifat o'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol, mae angen ystyried amcangyfrif costau gwahanol senarios gyda'i gilydd, yn hytrach nag adio'r holl ffigurau isaf o'r ystodau gyda'i gilydd, neu'r holl ffigurau uchaf o'r ystodau.

Mae'r ystodau ar gyfer y costau a'r arbedion cost o dan yr adran dileu elw preifat wedi cael eu cyfrifo gan ddefnyddio gwahanol dybiaethau (senarios) ar gyfer cyfran y darparwyr sector preifat presennol a fydd yn dewis aros yn y farchnad. Cyflwynir y rhain fel senarios A, B ac C yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol. Mae gwybodaeth am y farchnad a thrafodaethau â rhanddeiliaid wedi ein harwain i gredu mai canlyniad rywle rhwng Senarios B ac C sydd fwyaf tebygol ac felly mae'r ffigurau yn nhablau'r crynodeb o'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol yn seiliedig ar yr ystod o gostau ac arbedion cost a gyfrifwyd o dan y ddwy senario hyn.

Gan gymharu Senarios B a C, mae costau darparwyr preifat (sy'n cael eu dangos yn yr adran 'Costau eraill' yn nhabl y crynodeb o'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol) ar eu huchaf o dan senario B ac ar eu hisaf o dan senario C. Y gwrthwyneb sy'n wir ar gyfer costau gweinyddol y sector cyhoeddus, lle mae'r costau'n is yn Senario B a chaiff pen uchaf yr ystod ei gyfrifo o dan senario C.

Felly, mae ychwanegu pen uchaf ystod costau'r sector preifat a phen uchaf ystod costau'r sector cyhoeddus yn arwain at gyfanswm anghywir, oherwydd eu bod yn deillio o wahanol senarios a gwahanol setiau o dybiaethau modelu. Caiff hyn ei nodi ym Mhennod 7 yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol, ond rydym yn cydnabod y gallai fod wedi cael ei egluro'n fanylach yn y crynodeb o'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol ym Mhennod 6. Byddem yn rhagweld cyflwyno Memorandwm Esboniadol/Asesiad Effaith Rheoleiddiol diwygiedig ar ôl cwblhau Cam 2, a gallwn gynnwys rhywfaint o naratif ychwanegol yn nhabl crynodeb Asesiad Effaith Rheoleiddiol Pennod 6 i egluro'r pwynt hwn.

Mae £2.3M o arbedion costau gweinyddol hefyd wedi'u nodi yn y crynodeb o'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol. Mae cyfanswm y gost fel y'i rhoddir yn y crynodeb o'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol yn cael ei gyflawni ar sail y costau gweinyddol net, h.y. y costau gweinyddol llai'r arbedion ar gostau gweinyddol.

Gan gymryd y ddau bwynt hyn gyda'i gilydd, a chan gofio bod y gwerthoedd unigol yn y crynodeb o'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol yn agored i gael eu talgrynnu, gobeithiwn fod y pwyntiau hyn yn egluro'r sail ar gyfer cyfrifo ystod cyffredinol y costau a amcangyfrifir yn y crynodeb o'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol.

Rydych hefyd wedi mynegi pryderon am anghysondebau rhwng gwerthoedd yn y crynodeb o'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol ac yng nghorff yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol ym Mhennod 7. Mae rhai o'r anghysondebau ymddangosiadol rydych chi'n poeni amdanynt yn cael eu hegluro isod, ond rydym wedi nodi gwall yn Nhabl 7.13 yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol, sy'n amcangyfrif gwerthoedd ar gyfer elw a gollir gan y sector preifat mewn perthynas â'r cynigion ar ddileu elw preifat wrth ofalu am blant sy'n derbyn gofal. Mae'r gwerthoedd sydd wedi'u cynnwys ar gyfer Senarios B ac C ar gyfer blwyddyn ariannol 2034-5 yn anghywir – dylai'r rhain fod yn -£32,809,000 ar gyfer y ddwy senario.

Nid yw'r gwall hwn yn cael ei adlewyrchu yn y cyfansymiau a roddir yn y crynodeb o'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol, sy'n gywir. Rhoddir y ffigyrau cywir hefyd yn [adroddiad ADSS Cymru](#), a gyhoeddwyd ar wahân. Fodd bynnag, byddwn yn diweddarau ac yn cywiro'r Memorandwm Esboniadol pan ddaw'r cyfle nesaf, ar ôl cwblhau trafodion Cam 2.

Byddai fy swyddogion yn fodlon ymgysylltu ymhellach â'r Pwyllgor yn ysgrifenedig os canfyddir unrhyw anghysondeb arall (y tu hwnt i'r pwyntiau a drafodir uchod a'r rhai a drafodir isod i ymateb i gwestiwn 3(c)), pe baech yn dymuno i'ch clerod ysgrifennu at fy swyddogion.

2. Newidiadau a goblygiadau ariannol yn ymwneud â 'dileu elw' i wasanaethau preswyl a maethu plant

- (a) O ran pa dystiolaeth ydych chi'n credu y bydd awdurdodau lleol yn gweld llai o gostau am wasanaethau preswyl a maethu dros y cyfnod arfarnu, yn enwedig gan fod Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru (CLILC)/Cymdeithas Cyfarwyddwyr Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru yn amlygu bod rhai o'r manteision gweithredol yn cael eu herio a dywedodd yr Awdurdod Cystadleuaeth a Marchnadoedd nad yw cost lleoliadau cartref plant awdurdodau lleol yn is na chost lleoliadau gyda darparwyr preifat?**

Yn yr amcanestyniadau, rhagwelir y bydd cyflwyno gwasanaethau newydd gan awdurdodau lleol a darparwyr nid-er-elw yn arwain at ostyngiad o 10% mewn alldro cymharol (gwariant mewn cyfnod penodol). Mae'r

amcanestyniadau'n cynnwys cost datblygu darpariaeth newydd ar gyfer awdurdodau lleol ac nid-er-elw yn y costau trosiannol, gan gynnwys costau cyfalaf (ee ar gyfer cartrefi gofal preswyl i blant). Mae datblygu eu darpariaeth awdurdod lleol newydd eu hunain yn golygu, yn barhaus, nad oes angen i awdurdodau lleol dalu am ddefnyddio'r asedau cyfalaf hyn (ac eithrio costau dibrisiant).

Mae'n bwysig ystyried nifer o bwyntiau ehangach yn y cyd-destun hwn. Mae darparwyr preifat yn benodol, o ystyried eu sefyllfa bresennol o ran goruchafiaeth yn y farchnad, yn dylanwadu'n sylweddol ar brisiau, a'r hyn maent yn ei ddarparu ac ym mhle. Nid oes unrhyw gymhellant i ddarparwyr preifat leihau'r niferoedd mewn gofal ac mae rhai darparwyr yn gweld elw o fwy na 22%.

Mae'r costau sy'n gysylltiedig â'r dull presennol o ddarparu gofal hefyd yn codi. Roedd y gwariant ar ofal preswyl oddeutu £198M yn 2022-23. Mae hyn wedi treblu ers 2016-17, pan oedd y gost oddeutu £65M am y flwyddyn.

Os na wnawn unrhyw beth, bydd awdurdodau lleol yn parhau i wynebu heriau ariannol cynyddol a fydd, yn eu tro, yn llesteirio eu gallu i siapio'r farchnad yn effeithiol er mwyn diwallu eu hanghenion, gan arwain at gostau uwch a lleoliadau annigonol, gyda'r holl broblemau cysylltiedig o ran ansawdd gofal, sefydlogrwydd, y gweithlu, a sicrhau'r ystod o ddarpariaeth i ddiwallu anghenion plant.

Er bod yr Awdurdod Cystadleuaeth a Marchnadoedd (CMA) yn nodi nad yw'r gost i awdurdodau lleol o ddarparu eu lleoliadau cartref plant eu hunain yn is na chost caffael lleoliadau gan ddarparwyr preifat, roedd hefyd yn tynnu sylw at y ffaith fod y gost i awdurdodau lleol o ddarparu eu gofal maeth eu hunain yn is. Ac er y bu angen, er mwyn gwneud y cyfrifiadau yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol i ragdybio disodli lleoliadau gofal preswyl a maeth tebyg am debyg, nif fyddem yn disgwyl, mewn termau polisi, i hyn fod yn wir gan fod yr agenda dileu elw yn gorwedd mewn cyd-destun ehangach o annog y sector i leihau nifer y plant sy'n dod i ofal, ac i symud oddi wrth ddibyniaeth ar ofal preswyl tuag at fathau eraill o ddulliau i ddiwallu anghenion plant, gan gynnwys gofal maeth. Mae hyn yn golygu y gallai'r gofynion ar gyfer lleoliadau gofal preswyl i blant yn y dyfodol fod yn llai na'r hyn a ragwelwyd.

Bydd y newidiadau a gynigiwn yn ein galluogi i leihau a rheoli'r cynnydd parhaus yng nghostau lleoliadau preifat y mae awdurdodau lleol yn eu hwynebu ar hyn o bryd a chreu cyfleoedd paru gwell sy'n arwain at ganlyniadau gwell i blant a phobl ifanc.

Bydd dod â gwasanaethau'n fewnol yn cefnogi dealltwriaeth sy'n cael ei harwain gan weithwyr cymdeithasol o batrymau mewn lleoliadau, a fydd yn galluogi dulliau o reoli capasiti'n rhagweithiol, a lleihau'r ras am leoliadau munud olaf a all arwain at baru is na'r safon a chostau uwch.

Rwy'n cydnabod pryderon CLILC, yn enwedig ynghylch cost gofal preswyl, ond er nad oedd hyn o fewn costau'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol, mae ein

hagenda drawsnewid yn rhagweld llai o ddibyniaeth ar ofal preswyl yn y dyfodol. Serch hynny, rwy'n gwerthfawrogi ei bod yn debygol y bydd angen lefel sylweddol o fuddsoddiad cyfalaf ymlaen llaw mewn rhai ardaloedd a byddwn ni'n parhau i weithio gyda chydweithwyr o lywodraeth leol i sicrhau bod hyn yn cael ei gynnwys yn eu gwaith cynllunio.

Rydym hefyd yn nodi pwynt ADSS Cymru yn ei dystiolaeth ysgrifenedig i'r Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol ei fod yn credu mai dileu elw o ofal plant sy'n derbyn gofal yw'r peth iawn i'w wneud, er gwaethaf yr heriau a'r risgiau

(b) Pa wahaniaeth cost y mae awdurdodau lleol yn ei weld am ddod â'u gwasanaethau yn fewnol ac a ydych wedi cynnal cynllun peilot i brofi'r potensial i wneud arbedion wrth ddarparu lleoliadau maethu, fel yr awgrymwyd gan yr Awdurdod Cystadleuaeth a Marchnadoedd? Os felly, a allech roi gwybodaeth am yr hyn a ddangosodd?

Fel y nodwyd, roedd adroddiad yr Awdurdod Cystadleuaeth a Marchnadoedd yn argymhell y dylid sefydlu cynlluniau peilot mewn rhai awdurdodau lleol i brofi'r posibilrwydd o wneud arbedion drwy ddod â mwy o leoliadau maethu yn fewnol.

Er ein bod wrth gwrs yn gobeithio y bydd ein newidiadau'n cyfrannu at gynaliadwyedd ariannol gofal cymdeithasol plant yn y dyfodol, nid yw ein hymrwymiad i drawsnewid gwasanaethau plant yn ymwneud yn bennaf ag arbed arian. Mae'n ymwneud â newid y ffordd yr ydym yn darparu gwasanaethau i blant a'u teuluoedd fel rhan o wasanaethau lleol sydd â lles y person ifanc yn ganolog iddynt.

Mae gofalcwyr maeth yn ganolog i'r gwaith o gyflawni'r newidiadau yr ydym yn ceisio eu gwneud ac rydym wedi ymrwymo i gynyddu'r cyflenwad o ofalcwyr maeth awdurdodau lleol. Bydd hyn yn helpu i sicrhau cyflenwad digonol o ofalcwyr maeth yn y dyfodol a hefyd yn helpu i gyflawni ein agenda trawsnewid ehangach i ailgydbwyso'r ddarpariaeth draw oddi wrth ofal preswyl tuag at ofal maeth. Rydym yn darparu cyllid sylweddol i Maethu Cymru i helpu i gyflawni ei darged uchelgeisiol o recriwtio 800 o ofalcwyr maeth ychwanegol erbyn 2026.

(c) Sut ydych chi wedi cyfrifo'r elw y disgwylir i ddarparwyr ei golli o ganlyniad i'r cynigion, gan adlewyrchu'r "ystod eang o fusnesau" yn y farchnad a pham mai cyn lleied o wybodaeth a ddarperir am yr amcangyfrifon yn yr Asesiad a'r adroddiad ar wahân gan Gymdeithas Cyfarwyddwyr Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru.

Egwyddor arweiniol allweddol methodoleg yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol oedd cymesuredd. Wrth lunio amcangyfrifon, ceisiodd ADSS gydbwyso lefel y manylder a'r ymdrech sydd eu hangen i gasglu data newydd yn erbyn yr ystod o ganlyniadau posibl y gellid eu cyflawni. O ystyried bod amrywiaeth eang mewn modelau masnachol ac y bydd lefel yr elw gweithredol yn amrywio, nid

oedd ADSS wedi rhannu'r elw a gollir ar gyfer gwahanol gategoriâu o fusnesau.

Yn y modelau a oedd wedi llywio'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol, cyfrifodd ADSS yr elw posibl a gollir gan ddarparwyr er-elw o dan Senarios A, B ac C. Cyfrifwyd hyn drwy ystyried elw a gollir wrth i ddarparwyr er-elw adael y farchnad, ac yna ychwanegu'r elw uwch a geir yn ystod y cyfnod pontio ar sail y rhagdybiaeth y byddai'r darparwyr hyn yn cynyddu ffioedd i wrthbwysu costau disgwylidig sy'n gysylltiedig â chau.

Gan ddefnyddio 2022-23 fel y flwyddyn sylfaen ar gyfer prisiau, amcangyfrifodd ADSS y byddai tua £33M o elw y flwyddyn yn cael ei golli ar ôl i'r holl ddarparwyr er-elw adael y farchnad. Ar ôl iddynt adael y farchnad, cyfrifodd ADSS y byddai darparwyr er-elw yn colli elw sy'n cyfateb i 17% o'r alldro a ddosrennir ar hyn o bryd i'r garfan hon o ddarparwyr. Cafodd hyn ei fodelu ar lefel gyfanredol ac nid yw'n ystyried modelau busnes na modelau gweithredu gwahanol. Amcangyfrifwyd yr 17% gan ddefnyddio data gwybodaeth am y farchnad yng Nghymru a dadansoddiad o broffidioldeb Adroddiadau Marchnadoedd y DU ar gyfer Gwasanaethau Plant LaingBuisson (cwmnïau er-elw). Roedd y dadansoddiad hwn yn defnyddio maint EBITDA (Enillion Cyn Llog, Trethi, Dibrisiant ac Amorteiddio) safonol y diwydiant fel dangosydd cymharol o broffidioldeb. Er eglurder, nid oedd yr amcangyfrif o'r elw y mae disgwyl i ddarparwyr ei golli oherwydd y cynigion wedi cael ei ddefnyddio yn y cyfrifiadau i amcangyfrif y gost a'r manteision i'r sector cyhoeddus. Roedd y cyfrifiadau hyn ar wahân. Hynny yw, ni fyddai'r elw a gollir o ganlyniad i'r ddeddfwriaeth yn cael ei ennill fel mater o drefn gan awdurdodau lleol.

Byddai symiau elw net gwahanol yn cael eu colli ar gyfradd wahanol ym mhob senario yn ystod y cyfnod pontio, gan adlewyrchu'r ffaith y byddai gwahanol gyfrannau o ddarparwyr er-elw yn ennill mwy o elw yn ystod y cyfnod pontio. Caiff y dybiaeth danategol a wnaed yn yr amcangyfrif hwn ei nodi yn [adroddiad ADSS](#) yn Nhabl 2 - Sut cafwyd costau trosiannol. Y rhesymeg sylfaenol yw y byddai darparwyr yn cynyddu ffioedd (ac felly canran yr elw) i wrthbwysu'r costau disgwylidig sy'n gysylltiedig â chau.

Mae rhai o'r effeithiau ar wahanol fathau o fusnesau hefyd yn cael eu hystyried ym Mhennod 8 y Memorandwm Esboniadol, yn yr asesiad o gystadleuaeth.

Rwyf wedi crybwyll yn fy ateb i gwestiwn 1(a) uchod ein bod wedi nodi gwall yn Nhabl 7.13 yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol, sy'n amcangyfrif gwerthoedd ar gyfer elw a gollir gan y sector preifat. Rwyf wedi nodi yno y cywiriad a wneir pan fyddwn yn diwygio'r Memorandwm Esboniadol ar ôl Cam 2.

- (d) Mewn ymatebion i ymgynghoriad Llywodraeth Cymru ar y cynnig polisi, nodwyd y "teimlwyd bod amseriad arfaethedig cyflwyno'r gofynion ar gyfer darparwyr presennol ar 1 Ebrill 2027 yn rhy uchelgeisiol ac roedd yn peri risg i ddiogelwch plant a phobl ifanc sydd angen lleoliad**

sefydlog cofrestredig o ansawdd da". Er gwaethaf hyn, rydych yn bwriadu cadw at yr amserlen hon. A allwch esbonio pam hynny?

Y bwriad yw dod â darpariaethau perthnasol y Bil i rym fel y bydd yn rhaid i ddarparwyr newydd sy'n cofrestru ag AGC gael statws nid-er-elw o 1 Ebrill 2026 ymlaen; ac felly bydd darparwyr presennol "er-elw" yn ddarostyngedig i ddarpariaethau trosiannol (i'w nodi mewn rheoliadau) o 1 Ebrill 2027 ymlaen. Mae hyn yn cynrychioli dechrau'r cyfnod pontio o ran cyfyngiadau ar y gallu i leoli.

Bydd y darpariaethau trosiannol yn atal darparwyr presennol rhag cofrestru cartrefi newydd neu gymeradwyo gofalcwyr maeth newydd. Fodd bynnag, bydd y darpariaethau hefyd yn golygu y bydd darparwyr presennol yn gallu lletya plant newydd yn amodol ar gymeradwyaeth, a geisir gan yr awdurdod lleol sy'n lleoli yng Nghymru, gan Weinidogion Cymru. Bwriad y strwythur pontio hwn, sydd wedi'i gynllunio'n ofalus, yw helpu i reoli'r risg o ddigonolrwydd yn ystod y cyfnod pontio, wrth i'r ddarpariaeth nid-er-elw gael ei hadeiladu, a sicrhau trosglwyddiad diogel, sefydlog a theg i'r system newydd. Os awdurdod lleoli yn Lloegr yw'r awdurdod lleoli, dim ond mewn amgylchiadau penodedig y bydd darparwyr yn gallu derbyn lleoliadau.

Pennir hyd y cyfnod pontio gan amrywiaeth o ffactorau, gan gynnwys lefel y galw am leoliadau mewn gwasanaethau cyfyngedig, a chyflymder y modd y mae darpariaeth nid-er-elw yn disodli darpariaeth nid-er-elw. Bydd unrhyw benderfyniad i ddod â'r cyfnod pontio hwn i ben yn cael ei lywio gan ystyriaeth ofalus o hawliau Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn yn erthygl 8.

(e) Pa ragdybiaethau rydych wedi'u gwneud yn yr Asesiad am hyd y cyfnod pontio a beth fyddai'r goblygiadau ariannol pe bai angen ei estyn?

Mae'r amcangyfrifon cost ar gyfer Senarios A-C yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol yn seiliedig ar gostau sefydlu darpariaeth newydd nid-er-elw dros dair blynedd, rhwng 2025-26 a 2027-8. Rhagwelwyd diwedd y flwyddyn ariannol 2027-28 fel y cynharaf y gellid cyrraedd lefel ddigonol o ddarpariaeth o bosibl, ar sail buddsoddiad dwys dros gyfnod o dair blynedd yn dechrau ym mis Ebrill 2025 (yn unol â'r Cydsyniad Brenhinol disgwylledig ar gyfer y Bil) ac yn rhychwantu'r cyfnod y mae'n ofynnol i ddarparwyr newydd sy'n cofrestru ag AGC fod yn endid nid-er-elw (o 1 Ebrill 2026 ymlaen), dechrau'r darpariaethau trosiannol (o 1 Ebrill 2027 ymlaen) ac wedyn un flwyddyn o gyfnod buddsoddi trosiannol hyd at ddiwedd blwyddyn ariannol 27/28 yn ystod y cyfnod trosiannol ei hun. Mae'r amcangyfrifon o'r costau hefyd yn cynnwys darpariaeth ar gyfer ystyriaeth barhaus i geisiadau i gymeradwyo lleoliadau ychwanegol o 2027-8 ymlaen.

Dim ond nawr y mae bwriadau darparwyr o ran penderfyniadau i newid o bosibl i fodolau nid-er-elw yn dechrau dod i'r amlwg yn dilyn cyflwyno'r Bil. Felly, mae lle o bosibl i ddiweddarau'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol yn y dyfodol wrth i'n dealltwriaeth o'r tebygolrwydd o senarios posibl ddatblygu drwy barhau i ymgysylltu â'r sector.

Os bydd y newid i ddarpariaeth nid-er-elw yn cymryd mwy o amser na'r disgwyl yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol, rhagwelir y byddai costau cysylltiedig yn cael eu hysgwyddo dros gyfnod hwy, ond hefyd y byddai'n cymryd mwy o amser i wireddu manteision y newid.

- (f) Dywed y Children's Homes Association fod ymatebion i arolwg ar ôl gweithdy Llywodraeth Cymru ym mis Tachwedd 2023 na fyddai unrhyw ddarparwyr annibynnol, ar y pryd, yn fodlon nac yn gallu trosglwyddo i fodel nid-er-elw. Sut fyddwch yn rheoli'r gwaith trosglwyddo os bydd cyfran sylweddol o ddarparwyr preifat yn ymadael â'r farchnad yn gyflym; sut y bydd capasiti yn cael ei gyflawni a pha adnoddau y bydd eu hangen ar gyfer y trosglwyddo.**

Drwy ein mecanweithiau ymgysylltu presennol a thrwy wybodaeth gan bartneriaid, byddem yn disgwyl cael rhybudd ymlaen llaw mewn llawer o achosion petai darparwyr yn dewis gadael y farchnad, gan roi amser i gynllunio darpariaeth arall. Mae gan awdurdodau lleol, fel comisiynwyr, brosesau a mecanweithiau rheoli ar waith hefyd i reoli achosion pan fo darparwyr yn gadael ac i drosglwyddo lleoliadau, a fyddai'n cael eu defnyddio mewn sefyllfaoedd o'r fath.

Byddwn i hefyd yn nodi ei bod yn debygol nad yw o fudd masnachol i ddarparwyr adael y sector yn gyflym tra bo'r darpariaethau trosiannol yn eu lle. Y rheswm am hyn yw y bydd y cyfnod yn eu galluogi i barhau i ennill rhywfaint o incwm o'u gwasanaethau (er yn amodol ar ganiatâd Gweinidogion Cymru), tra bo darpariaeth newydd yn cael ei sefydlu.

3. Newidiadau a goblygiadau ariannol sy'n gysylltiedig â'r cynnig i ganiatáu taliadau uniongyrchol Gofal Iechyd Parhaus

- (a) Rydych yn tybio bod 110 o bobl ar draws yr awdurdodau lleol yng Nghymru yn gohirio neu'n gwrthod trosglwyddo i Ofal Iechyd Parhaus ar hyn o bryd. Dywedodd Anabledd Cymru wrth y Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol ei bod yn ymddangos bod y rhif hwn yn eithaf isel. A allech ymateb i'r datganiad hwnnw?**

Mae'r ffigur o 110 o bobl yn seiliedig ar wybodaeth a gawsom gan swyddogion taliadau uniongyrchol awdurdodau lleol a phenaethiaid gwasanaethau oedolion drwy ein hymgysylltiad â nhw.

Ar hyn o bryd mae swyddogion taliadau uniongyrchol yn cefnogi'r ystod o unigolion sy'n derbyn taliadau uniongyrchol gofal cymdeithasol, gan gynnwys y rhai a fyddai'n debygol o gael eu hasesu i fod yn gymwys i gael Gofal Iechyd Parhaus, pe baent yn fodlon cael yr asesiad perthnasol.

Dyma'r dystiolaeth orau a gawsom ar gyfer amcangyfrif, drwy ein hymgysylltiad â rhanddeiliaid. Fe fyddem, wrth gwrs, yn ystyried dystiolaeth arall gan rhanddeiliaid eraill, os darperir hynny.

- (b) Mae goblygiadau ariannol cyflwyno taliadau uniongyrchol Gofal Iechyd Parhaus wedi cael eu llywio gan brofiadau o weithredu Cyllidebau Iechyd Personol yn Lloegr, gyda chost taliadau uniongyrchol yn amrywio o £46,000 i £120,000 y pecyn. Er eich bod yn nodi ei bod yn debygol y bydd amrywiad tebyg ar draws pecynnau yng Nghymru, rydych wedi defnyddio cost pecyn cyfartalog o £50,000 yn yr Asesiad. A allech esbonio pam hynny?**

Er bod y costau'n amrywio, bwriedir i'r amcangyfrif o £50,000 gynrychioli'r ffaith y bydd rhai pecynnau'n costio mwy, a bydd rhai'n costio llai. Mae rhai o'r pecynnau gofal drutach ar gyfer pobl mewn cartrefi gofal, ac nid yw'n fwrriad i'r rhai sy'n derbyn Gofal Iechyd Parhaus fod yn gymwys i gael taliad uniongyrchol gan na fyddent yn prynu gwasanaethau i'w defnyddio yn eu cartrefi preifat eu hunain. Felly, nid yw'n briodol edrych ar y pecynnau drutaf a lleiaf drud yn unig a rhannu'r gwahaniaeth.

Mae wedi bod yn anodd iawn cael cost gyfartalog ar gyfer pecyn Gofal Iechyd Parhaus, o Gymru nac o Loegr. Yng Nghymru, er enghraifft, mae gan Fyrddau Iechyd Lleol systemau gwahanol o ran yr hyn a gynhwysir mewn pecyn Gofal Iechyd Parhaus, ac mae llawer yn casglu ystadegau gwahanol mewn gwahanol ffyrdd er mwyn bodloni gofynion mewnol.

O ganlyniad, penderfynwyd gofyn am gyngor gan yr Uned Comisiynu Gofal Cenedlaethol (NCCU). Mae'r amcangyfrif o £50,000 ar gyfer pecyn Gofal Iechyd Parhaus yn seiliedig ar y trafodaethau hyn gyda'r NCCU, sydd wedi ymgymryd â gwaith diweddar fel rhan o Ffrwd Waith Gofal Iechyd Parhaus Bwrdd Gwerth a Chynaliadwyedd Llywodraeth Cymru.

- (c) Mae'r Asesiad yn mesur y gostyngiad mewn costau i awdurdodau lleol o bobl sy'n trosglwyddo o ofal cymdeithasol i daliadau uniongyrchol Gofal Iechyd Parhaus fel rhai sy'n amrywio o £10.9 miliwn i £13.7 miliwn. Pam ydych wedi defnyddio'r budd mwyaf yn y crynodeb o'r Asesiad yn hytrach na'r ystod o werthoedd?**

Rydym wedi adolygu tablau crynodeb yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol ac rydym yn fodlon mai'r ffigur a gyflwynir ar gyfer yr amcangyfrif o'r gostyngiad mewn costau i awdurdodau lleol ac unigolion yw'r un cywir. Mae crynodeb yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol yn rhoi ffigur o £13.7M fel y gostyngiad cost cyfunol amcangyfrifedig ar gyfer awdurdodau lleol ac unigolion o ganlyniad i'r bwriad i gyflwyno taliadau uniongyrchol Gofal Iechyd Parhaus.

Mae'r crynodeb o arbedion costau yn Nhabl 7.39 yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol yn rhoi'r manylion y tu ôl i'r ffigur. Mae nodyn sy'n cyd-fynd â'r tabl yn egluro y gallai rhai arbedion costau fynd i unigolion, os ydynt yn cyfrannu at eu gofal ar hyn o bryd. Os felly, byddai hynny'n lleihau'r arbedion costau i awdurdodau lleol.

(d) Pa sicrwydd allwch ei roi bod y trefniadau gweinyddol a chymorth ar gyfer taliadau uniongyrchol Gofal Iechyd Parhaus, ynghyd â'u costau amcangyfrifedig, yn adlewyrchu profiad Byrddau Iechyd Lleol o becynnau Gofal Iechyd Parhaus presennol a phrofiad y llywodraeth leol o ofal cymdeithasol?

Rydym wedi ceisio dysgu o brofiad yn Lloegr a'r Alban, ac mae hyn wedi pwysleisio pa mor hanfodol i lwyddiant y cynllun yw darparu cefnogaeth i dderbynwyr taliadau uniongyrchol.

Bydd nifer o gostau gweinyddol yn gysylltiedig â gweithredu a gweinyddu taliadau uniongyrchol Gofal Iechyd Parhaus. Bydd y costau gweinyddol hyn yn talu am sefydlu a chyllido staffio, hyfforddi staff a chynorthwyyr personol, cefnogaeth cyflogwyr i'r rhai sy'n derbyn taliadau uniongyrchol ynghyd â sefydlu ochr dechnegol y cynllun (offer TG i gefnogi'r gwaith o gostio cyllidebau unigol, offer talu ac archwilio ar gyfer rheoli'r gwariant, systemau cyflogres ac ati).

Cynigir Hwb canolog ar gyfer rhai swyddogaethau gweinyddol allweddol er mwyn creu cronfa o staff arbenigol sy'n gallu delio'n effeithlon â rheoli'r elfennau taliadau uniongyrchol a sicrhau, cyn belled ag y bo modd, chwarae teg ledled Cymru i'r rhai sy'n cael Gofal Iechyd Parhaus drwy daliad uniongyrchol. Mae model yr Hwb yn seiliedig ar brosiect blaenorol gan Lywodraeth Cymru/GIG Cymru, a oedd yn rheoli nifer fawr o hawliadau ôl-weithredol am Ofal Iechyd Parhaus ledled Cymru drwy un tîm. Mae hefyd yn cyd-fynd â dulliau canolog a safonol eraill sy'n cael eu hystyried ar gyfer cipio data a rheolaeth ariannol Gofal Iechyd Parhaus. Credwn y gallai'r dull hwn fod yn fwy costeffeithiol na gofyn i Fyrddau Iechyd Lleol unigol wneud eu trefniadau eu hunain i weinyddu taliadau uniongyrchol. Bydd hefyd yn sicrhau bod y gefnogaeth a'r cyngor yn gyson ledled Cymru.

Er mwyn amcangyfrif y gost gysylltiedig ar gyfer gweinyddu a threfnu, cynhaliwyd ymarfer cwmpasu i gael y darlun mwyaf cywir posibl, gyda swyddogion yn cael data costau gan gynrychiolwyr y sefydliadau sy'n gweithredu yng Nghymru ar hyn o bryd. Roedd hyn yn cynnwys data costau ar gyfrifon a reolir gyda chymorth; cyflogres; ffioedd sefydlu; a pheccynnau cymorth craidd.

4. Sut y caiff y darpariaethau yn y Bil eu monitro yn ogystal â'r gwariant ariannol cysylltiedig

(a) A wnaiff Llywodraeth Cymru ddarparu cyllid ychwanegol i dalu am y cyfalaf a'r costau parhaus y disgwylir i awdurdodau lleol a Byrddau Iechyd Lleol eu hysgwyddo o ganlyniad i'r cynigion hyn; beth sy'n digwydd os nad yw'r gostyngiad amcangyfrifedig mewn alldro yn digwydd?

Rydym wedi bod yn ystyried yn ofalus y costau tebygol sy'n gysylltiedig â'r cynigion yn y Bil a'r ffordd orau o'u talu. Byddwn yn parhau i ystyried tystiolaeth sy'n dod i'r amlwg a sut mae hyn yn cyfrannu at ein dealltwriaeth o effeithiau tebygol y cynigion, gan gynnwys y costau.

Gan fod y rhan fwyaf o'r costau tebygol yn ymwneud â dileu elw preifat o ofal plant sy'n derbyn gofal, byddaf yn delio â'r rhain yn gyntaf yn fy ateb, cyn troi at y costau tebygol sy'n gysylltiedig â thaliadau uniongyrchol Gofal Iechyd Parhaus.

Dileu elw preifat o ofal plant sy'n derbyn gofal

Fel pwynt ehangach, byddwn yn tynnu sylw at y ffaith, fel yr eglurwyd mewn ymateb i gwestiwn 2(a) uchod, os byddwn yn parhau i ddefnyddio cymysgedd o ddarparwyr gofal preswyl i blant (awdurdod lleol, nid-er-elw a phreifat), y bydd costau'n parhau i godi dros y blynyddoedd nesaf. Bydd arian cyhoeddus ar gyfer gwasanaethau plant yn parhau i gael ei dynnu allan fel elw yn hytrach na chael ei ailfuddsoddi i wella gwasanaethau, capasiti a chanlyniadau i blant.

Bydd awdurdodau lleol yn parhau i wynebu heriau ariannol cynyddol a fydd, yn eu tro, yn llesteirio eu gallu i siapio'r farchnad yn effeithiol er mwyn diwallu eu hanghenion. Nid oes cymhellant i ddarparwyr preifat leihau'r angen am ddarpariaeth, sy'n aml yn arwain at gostau uwch a lleoliadau annigonol, gan ddod ag amrywiaeth o broblemau cysylltiedig.

Dylai'r newidiadau sy'n cael eu gyrru gan gynigion i ddileu elw a rhaglen drawsnewid gwasanaethau plant yn ehangach, ein galluogi i leihau a rheoli'r cynnydd parhaus yng nghostau lleoliadau preifat y mae awdurdodau lleol yn eu hwynebu ar hyn o bryd a chreu cyfleoedd paru gwell sy'n arwain at ganlyniadau gwell i blant a phobl ifanc.

Bydd yr arbedion a fyddai'n cael eu creu drwy beidio â chyfeirio cyllid at ddarpariaeth breifat, a thrwy leihau ein dibyniaeth ar ofal preswyl, yn rhyddhau mwy o gyllideb yn y tymor hir ar gyfer adnoddau ataliol a therapiwtig a fyddai, yn eu tro, yn helpu gyda sefydlogrwydd lleoliadau, yn lleihau'r nifer sy'n dod i ofal, ac yn cynyddu nifer y rhai sy'n dychwelyd at eu teuluoedd.

Rwy'n cydnabod bod cyllid llywodraeth leol dan bwysau. Mae Gweinidogion Cymru wedi cyflawni ein hymrwymiad i sicrhau cynnydd yn y Grant Cynnal Refeniw ar gyfer y flwyddyn ariannol hon ac maent hefyd wedi trosglwyddo swm canlyniadol dilynol Llywodraeth y DU sy'n werth tua £14M o gyllid refeniw.

Rydym hefyd yn buddsoddi £68M yn ychwanegol yn y sector yn ystod 2022-2025 i helpu awdurdodau lleol i adeiladu darpariaeth gofal preswyl a maeth mewnol ac nid-er-elw, helpu i symud plant o ofal preswyl yn ôl i leoliad teulu, a darparu gwasanaethau sydd wedi'u cynllunio'n lleol, gan gynnwys darpariaeth arbenigol i blant ag anghenion mwy cymhleth.

Byddwn yn ystyried dyfodol y gronfa hon, a pha gyfraniad y gallai ei wneud at gyflawni'r agendâu dileu elw a diwygio radical.

Bydd angen buddsoddiad cyfalaf mewn gwelyau a chartrefi ac rydym hefyd am adeiladu ar ein buddsoddiadau refeniw a chyfalaf ehangach ar draws gofal a chymorth ar gyfer gwasanaethau plant drwy'r Gronfa Integreiddio Rhanbarthol, y Gronfa Integreiddio ac Ailgydbwysio Cyfalaf, a'r Gronfa Tai â Gofal. Mae swyddogion wrthi'n cwmpasu pa gyfraniad y gellid ei wneud yn y dyfodol o'r ffynonellau hyn, sydd eisoes wedi bod yn cyfrannu at yr agenda gyffredinol ar gyfer trawsnewid plant.

Nid oes cyllideb y cytunwyd arni gan Lywodraeth Cymru y tu hwnt i'r flwyddyn ariannol hon, fodd bynnag, mae'r cynigion hyn yn flaenoriaeth uchel i'r Llywodraeth a byddant yn cael eu hystyried fel rhan o gylch y gyllideb sydd ar y gweill.

Rhagamcan o'r costau refeniw a sut y cânt eu talu:

Mae'r amcangyfrif o gyfanswm y gost i Awdurdodau Lleol a nodir yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol llai eu costau cyfalaf disgwylledig i brynu ac adnewyddu eiddo yn gadael cost rhwng £78.6M a £102.7M. Byddai'r costau hyn yn cynnwys costau comisiynu a chyfreithiol ychwanegol wrth i'r ddarpariaeth newydd ddod i mewn i'r ffrwd.

Mae'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol hefyd yn amcangyfrif cost oddeutu £4.5M i Lywodraeth Cymru yn gysylltiedig â gweithredu'r darpariaethau yn y Bil. Mae hyn yn cynnwys cymeradwyo cynlluniau digonolrwydd awdurdodau lleol a cheisiadau i Weinidogion Cymru i leoli plant mewn lleoliadau 'ychwanegol', cyfathrebu, ymgysylltu a chodi ymwybyddiaeth, datblygu canllawiau a deunyddiau hyfforddi, ac adrodd ar ddarpariaeth a gweithrediad ac adolygu hynny.

Mae'r ffigur hwn o £4.5M hefyd yn cynnwys y costau disgwylledig i Arolygiaeth Gofal Cymru mewn perthynas â monitro a gorfodi a gofynion wedi'u newid mewn perthynas â chofrestru darparwyr newydd a darparwyr sy'n bodoli eisoes. Mae adnoddau ar gyfer tîm bach wedi cael eu cynnwys i gydnabod hyn, ynghyd â swm ar gyfer datblygu systemau TG pwrpasol i gefnogi'r newidiadau.

Mae gan Awdurdodau Lleol, drwy eu haelodaeth o Fyrddau Partneriaeth Rhanbarthol, fynediad at y Gronfa Integreiddio Rhanbarthol – cronfa refeniw. Mae'r Gronfa Integreiddio Rhanbarthol, a sefydlwyd yn 2022, wedi dyrannu £146M rhwng mis Ebrill 2022 a mis Mawrth 2027. Mae'r gronfa'n ceisio creu newid system mewn modd cynaliadwy drwy integreiddio gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol. Mae ffocws ar chwe model cenedlaethol newydd o ofal integredig, ac un ohonynt yw 'Atebion ar Sail Llety'. Gallai Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol ddewis cyfeirio'r cyllid tuag at gefnogi prosiectau sy'n gysylltiedig â datblygu darpariaeth nid-er-elw, h.y. costau staffio a sefydlu sy'n gysylltiedig â sefydlu gwasanaethau cartref gofal newydd i blant.

Disgwylir i'r gost refeniw i awdurdodau lleol gael ei wrthbwysu'n rhannol gan ostyngiad yn eu gwariant cyffredinol ar ofal preswyl a maeth plant (a nodir fel 'costau alldro' yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol) gan amcangyfrif y bydd yr arbediad rhwng £184M a £253.9M yn ystod y cyfnod o ddeng mlynedd.

Yn amodol ar gytuno ar gyllidebau yn y dyfodol, disgwylir i'r costau refeniw disgwyledig ar gyfer Llywodraeth Cymru gael eu talu o'r cyllidebau presennol. Ac, o ran costau eraill, mae'r maes gwaith hwn yn flaenoriaeth i'w ystyried yng nghyd-destun cylch y gyllideb sydd i ddod.

Rhagamcan o'r costau cyfalaf a sut y cânt eu talu:

Amcangyfrifwyd rhwng £107.1M a £142.8M ar gyfer awdurdodau lleol o ran costau cyfalaf i brynu ac adnewyddu eiddo i gymryd lle capasiti y gellid ei golli pan fydd darparwyr er-elw yn gadael y farchnad yng Nghymru. Amcangyfrifwyd hyn yn fwriadol ar sail geidwadol, gan ragdybio bod yr holl ddarpariaeth yn cael ei disodli tebyg-am-debyg. Er bod hwn yn ddull doeth o weithredu o ystyried na allwn ragweld yn bendant sut bydd y ddibyniaeth ar ddarpariaeth breswyl (er enghraifft) yn newid yn y cyfnod rhwng nawr a dechrau'r cyfnod pontio, byddem yn gobeithio y bydd y ddibyniaeth honno'n dechrau lleihau ac y bydd hyn yn cael ei adlewyrchu yn faint o ddarpariaeth breswyl sydd ei hangen, ac felly yn y costau i awdurdodau lleol.

Mae hyn yn cael ei fynegi yn ein hagenda ehangach i drawsnewid gwasanaethau plant, sy'n ymwneud ag ail-lunio ac ailgydbwysu darpariaeth yn y dyfodol er mwyn i ni gael gwell modelau gofal mewn gofal preswyl, gyda mwy o blant yn cael eu lleoli mewn lleoliadau teulu gyda chymorth cofleidiol.

Mae Llywodraeth Cymru wedi bod yn cefnogi awdurdodau lleol drwy Fyrddau Partneriaeth Rhanbarthol i ddatblygu eu darpariaeth gofal mewnol ers nifer o flynyddoedd drwy nifer o ffrydiau ariannu gwahanol. Mae ffrydiau cyllid cyfalaf yn y gorffennol a'r presennol yn cynnwys y Gronfa Gofal Integredig, y Gronfa Tai â Gofal a'r Gronfa Integreiddio ac Ailgydbwysu Cyfalaf. Er bod y cronfeydd hyn ar gyfer dibenion ehangach na gweithredu'r Bil a'u bod yn canolbwyntio ar fodolau gofal integredig yn hytrach na thalu costau gofal cymdeithasol craidd, mae lle o fewn y meini prawf i gefnogi datblygiad gofal preswyl i blant.

Bydd Llywodraeth Cymru yn parhau i gefnogi awdurdodau lleol drwy'r mecanweithiau cyllido sefydledig hyn. Fodd bynnag, rydym yn disgwyl i Awdurdodau Lleol, fel y gwnânt yn awr, barhau i gyfrannu at ariannu costau darparu llety i blant sy'n derbyn gofal, fel rhan o'u cyllideb gofal cymdeithasol ehangach.

Dewisiadau benthyca:

Mae gan awdurdodau lleol bwerau i fenthyca at unrhyw ddiben sy'n berthnasol i'w swyddogaethau. Ochr yn ochr â ffynonellau cyllid eraill, mae swyddogion Llywodraeth Cymru yn edrych ar sut gallai'r pwerau hyn

fod yn berthnasol o ran benthyca mewn awdurdodau lleol i dalu am y costau cyfalaf a ragwelir.

Taliadau Uniongyrchol Gofal Iechyd Parhaus

Mae costau Gofal Iechyd Parhaus yn cynyddu'n sylweddol o'r naill flwyddyn i'r llall yng Nghymru ac maent wedi codi o £278M i £449M mewn llai na degawd (2014-2023).

Mae'r cynnydd mewn costau Gofal Iechyd Parhaus yn debygol o fod wedi digwydd oherwydd nifer o ffactorau, gan gynnwys poblogaeth sy'n heneiddio, cynnydd mewn clefydau cronig, newidiadau mewn ffordd o fyw, a chynnydd mewn costau gofal iechyd.

Mae'n bwysig pwysleisio, er bod profiad yn Lloegr yn tueddu i awgrymu y bydd pecynnau Gofal Iechyd Parhaus a ddarperir drwy daliadau uniongyrchol yn rhatach na phecynnau tebyg a gyflwynir yn y ffordd draddodiadol, nad yw ein newid arfaethedig yn cael ei sbarduno gan ystyriaethau ariannol. Mae'n cael ei yrru gan gais defnyddwyr gwasanaeth – pobl anabl neu bobl â chyflyrau iechyd hirdymor – am fwy o lais a rheolaeth y gallai taliadau uniongyrchol eu rhoi iddynt.

Mae'n bwysig nodi bod yr amcangyfrif o 110 o unigolion, sy'n anabl neu sydd â chyflwr iechyd hirdymor, sy'n gwrthod Gofal Iechyd Parhaus, yn gwneud hynny am eu bod yn teimlo nad yw'r system bresennol o Ofal Iechyd Parhaus yn diwallu eu hanghenion. Mae'r unigolion hyn yn teimlo y byddai derbyn Gofal Iechyd Parhaus heb daliad uniongyrchol yn arwain at golli llais a rheolaeth dros eu gofal. Pe bai'r system bresennol yn diwallu eu hanghenion o ran llais a rheolaeth, byddent eisoes yn rhan o gyfanswm costau Gofal Iechyd Parhaus y Byrddau Iechyd Lleol. Amcangyfrifwn mai dim ond 1.1% o garfan bresennol Gofal Iechyd Parhaus y maent yn ei gynrychioli.

Disgwylir i unrhyw gostau ychwanegol gael eu gwrthbwysu'n rhannol o leiaf gan ostyngiad yn y gost o ddarparu gofal i'r unigolion hynny sy'n cael Gofal Iechyd Parhaus traddodiadol ar hyn o bryd ond a fydd yn hytrach yn dewis derbyn taliad uniongyrchol yn y dyfodol.

Bydd angen i Fyrddau Iechyd Lleol gyllidebu ar gyfer y senario o achosion ychwanegol yn dod o fewn cwmplas Gofal Iechyd Parhaus yn ogystal ag unrhyw fudd tebygol yn sgil costau pecynnau presennol yn newid o ganlyniad i daliadau uniongyrchol.

Bydd costau gweinyddol yn gysylltiedig â gweithredu a gweinyddu taliadau uniongyrchol Gofal Iechyd Parhaus. Amcangyfrifir bod y costau hyn yn £1.1M y flwyddyn. Rhagwelir cyfnod pontio o dair blynedd (2025-26 i 2027-28) pan fydd Llywodraeth Cymru yn bwriadu darparu cymorth ariannol i dalu'r costau.

Dylai'r costau wedyn gael eu talu'n llawn gan Fyrddau Iechyd Lleol ar ôl y cyfnod pontio o dair blynedd, pan ddylid dechrau gwireddu rhai arbedion a fydd yn cael eu gwrthbwysu yn erbyn y costau a wynebir gan y Byrddau.

(b) Sut y byddwch yn monitro a yw'r cynigion yn cyflawni'r amcanion polisi a sut y mae costau cysylltiedig adolygiad ôl-weithredu yn cael eu hadlewyrchu yn yr Asesiad?

Bydd rhaglen o fonitro a gwerthuso parhaus yn sail i weithredu elfen dileu elw preifat y Bil. Bydd hyn yn cael ei gyflawni'n rhannol drwy Fwrdd Rhaglen Dileu Elw a sefydlwyd yn 2021 i gefnogi'r gwaith o gyflawni ymrwymiad Llywodraeth Cymru.

Mae'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol hefyd yn cynnwys darpariaeth ar gyfer amcangyfrif o gostau monitro a gwerthuso i Lywodraeth Cymru ac Arolygiaeth Gofal Cymru. Caiff yr amcangyfrifon cost hyn eu nodi yn Nhabl 7.14 yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol.

Rydym yn cydnabod y byddai angen i unrhyw werthusiad mwy ffurfiol ganolbwyntio ar y graddau y mae'r ddeddfwriaeth wedi cyfrannu at gyflawni'r newid ar draws yr ystod o ganlyniadau allweddol lle'r ydym yn disgwyl iddo wneud gwahaniaeth.

Byddwn yn parhau i fyfyrto ar gostau wrth i randdeiliaid, sydd wedi bod yn aros i weld y darpariaethau yn y Bil, ddechrau gwneud penderfyniadau am eu dyfodol.

Er mwyn asesu pa mor effeithiol yw taliadau uniongyrchol o fewn Gofal Iechyd Parhaus, byddwn yn comisiynu gwerthusiad annibynnol ar gyfer gweithrediad ac effaith y cynnig.

Fel rhan o'r gwerthusiad, byddem eisiau sicrhau ein bod yn clywed barn y rhai sy'n ymwneud â gweithredu'r cynnig, er mwyn helpu i siapio'r ddarpariaeth yn y dyfodol a sicrhau bod y cynnig yn cael ei gyflawni yn unol â'r bwriad.

Gallai canlyniadau y cytunwyd arnynt gynnwys gwella ansawdd bywyd; lleihau dibyniaeth unigolion ar ofal heb ei gynllunio; ac arbedion cyffredinol y pen, y flwyddyn ar gyfer derbynwyr Taliad Uniongyrchol Gofal Iechyd Parhaus.

Amcangyfrifir mai costau gwerthuso cyflwyno taliadau uniongyrchol Gofal Iechyd Parhaus fydd £90,000 dros 3 blynedd, h.y. £30,000 y flwyddyn am 3 blynedd rhwng 2025-6 a 2027-8. Nodir hyn yn nhabl 7.30 yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol. Cynigir mai Llywodraeth Cymru fydd yn talu'r gost hon.

Dawn Bowden AS

Y Gweinidog Gofal Cymdeithasol

26 Gorffennaf 2024

Annwyl Dawn,

Bil Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Cymru)

Diolch i chi a'ch swyddogion am ddod i'n sesiwn dystiolaeth ar 17 Gorffennaf i drafod y Bil Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Cymru).

Mae ychydig o gamau gweithredu dilynol wedi codi o'r sesiwn honno. Hoffem hefyd achub ar y cyfle hwn i godi un mater arall ar wahân gyda chi yn dilyn ein sesiwn dystiolaeth gydag Arolygiaeth Gofal Cymru. Er hwylustod, rwyf wedi cynnwys yr holl faterion hyn yn yr atodiad i'r llythyr hwn.

Byddwn yn ystyried drafft o'n hadroddiad ar y Bil pan fydd y Pwyllgor yn dychwelyd ar ôl toriad yr haf. Byddai'n dda cael eich ymateb cyn hynny, **erbyn dydd Gwener 6 Medi**, fel y gall ein hadroddiad adlewyrchu ei gynnwys.

Rwy'n anfon copi o'r llythyr hwn at Mike Hedges AS, Cadeirydd y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad, a Peredur Owen Griffiths AS, Cadeirydd y Pwyllgor Cyllid.

Yn gywir,

Cadeirydd Dros Dro'r Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu Saesneg. We welcome correspondence in Welsh or English.

Bil Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Cymru)

1. O ran dileu elw o ofal plant sy'n derbyn gofal, gwnaethom ofyn i Arolygiaeth Gofal Cymru a fydd y darpariaethau yn y Bil a'r memorandwm esboniadol sy'n ymwneud â lleoliadau atodol yn gweithredu i bob pwrpas i 'gyfreithloni' a normaleiddio lleoliadau anghofrestredig yng Nghymru. Mae hyn oherwydd nad yw'r Bil, fel y'i drafftwyd, yn gwahardd defnyddio unrhyw leoliad anghofrestredig ar gyfer plentyn o unrhyw oedran. Ymhellach, mae paragraff 55 o'r memorandwm esboniadol yn cyfeirio at leoliad yn golygu lletya plentyn mewn llety anghofrestredig dros dro neu mewn achosion brys. Mewn ymateb, dywedodd yr Arolygiaeth wrthym:

"we made a query to Welsh Government about that. And my understanding is that that is an incorrect use of the word. So, sometimes, the words 'unregulated' and 'unregistered' are mixed up. So, what we've been told is that the intention was that that reference should be 'unregulated'. (...) we were content with the response that we got that that was an unintentional reference within the explanatory memorandum, and sure that will be—I'm hoping that will be—altered."

[Am y drafodaeth lawn, gweler paragraffau 204-209, Cofnod y Trafodion, 17 Gorffennaf 2024]

A allwch gadarnhau eich safbwynt mewn perthynas â'r uchod ac, yn benodol, a ydych yn bwriadu gwneud unrhyw newidiadau i'r darpariaethau perthnasol yn y Bil neu yn y memorandwm esboniadol.

2. O ran materion **gofal iechyd parhaus**, mae awdurdodau lleol yn galw am adolygiad brys o holl broses gofal iechyd parhaus. Mae Llywodraeth Cymru wedi ymrwymo i adolygu'r Fframwaith presennol ar gyfer Gofal Iechyd Parhaus o fewn pum mlynedd o'i roi ar waith, gyda disgwyl y caiff yr adolygiad nesaf ei gynnal yn 2026/27.
Gwnaethoch ymrwymo i ofyn i Ysgrifennydd y Cabinet dros Iechyd a Gofal Cymdeithasol roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor am y cynnydd a wnaed gyda'r adolygiad o'r Fframwaith presennol ar gyfer Gofal Iechyd Parhaus. Fel rhan o hyn, hoffem wybod a oes lle i'r adolygiad hwn gael ei ddwyn ymlaen, ac a oes mantais mewn gwneud hyn fel y gall unrhyw newidiadau y mae angen eu gwneud i'r system bresennol ddigwydd wrth i'r taliadau uniongyrchol ar gyfer Gofal Iechyd Parhaus gael eu cyflwyno.
3. Hefyd o ran **gofal iechyd parhaus**, clywsom gan gynrychiolwyr byrddau iechyd nad oes fframwaith perfformiad ar gyfer gofal iechyd parhaus ar hyn o bryd, gan ei fod yn y broses o gael ei ddiwygio. Gwnaethant ddweud bod y fframwaith hwn yn hollbwysig, ac y dylai gynnwys

metrigau i gael ciplun o gynnydd a llwyddiant a'u mesur. Gwnaethoch gytuno i ofyn i'r Ysgrifennydd Cabinet roi inni'r wybodaeth ddiweddaraf am waith yn y maes hwn, gan gynnwys manylion ynghylch pryd y bydd y fframwaith diwygiedig yn cael ei roi ar waith.

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon